

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXI Balandis – April 17, 1986 Nr. 16

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LAIKAS PASPAUSTI

Nauja fazė santykiuose su Maskva

Vytautas Meškauskas

Užpereitą antradienį Dobryninas - buvęs sovietų ambasadorius Washingtone, dabar pakeltas į kompartijos CK užsienio politikos patarėjus - atsisveikino su prezidentu Reaganu. Tą pačią dieną Nevados dykumoje turėjo būti susprogdintas dar vienas JAV atominis užtaisas, bet dėl blogo oro buvo atidėtas.

Sakoma, kad abu įvykiai vienas su kitu neturi nieko bendro. Sprogdinimas buvo suplanuotas daug anksčiau. Gali būti, bet abiejų įvykių sutapimas ryškiai nušviečia JAV-Sovietijos dabartinių santykių padėtį.

Kaip jau nekartą rašėme, Gorbačiovas siekia kaip nors susitarti su JAV dėl atominio apsiginklavimo, ji daugiau ar mažiau užsaldant dabartiniam santykių. Kadangi abu kraštai atominių ginklų jau turi per daug, Gorbačiovas su tiktu sumažinti jų skaičių, paliekant dabartinę proporciją. Tačiau prieš tai Gorbačiovas reikalauja, kad JAV atsakyti nuo ieškojimo apsisaugojimo priemonių prieš atliekančias raketas.

Reaganas apie tai nenorėjo kalbėti. Tada Gorbačiovas pasiūlė, tą klausimą paliekant atviru, pereiti prie praktiško ginklavimo apribojimo pirmo žingsnio: susilaikyti nuo sprogdinimo bandymų. Nebandant ilgai niekas negalės būti visai tikras, ką turi savo arsenaluose, jau nekalbant apie senų ginklų pakeitimą naujais, tobulesniais, kas ypač rūpi JAV, kurios nori išvystyti naują, mažesnę kilnojimąją raketą (midget), kurią sovietai negalėtų vienu smūgiu sunaikinti, kaip dabar didesnės, bet nejudrios ir laikomos žinomose slėptuvėse.

Reaganas tačiau sovietų susilaikymu nepasiekė ir susprogdino vieną užtaisą, pramatant ir sekantį, nepaisant Gorbačiovo gąsdinimo, kad nebus apie ką kalbėti per naują susitikimą Washingtone. Gorbačiovas net pasiūlė tuč tuojau susitikti kur nors Europoje pakalbėti tuo klausimu, ką Reaganas atmetė. Po to sovietai pavedė Dobryninui susitarti su Valst. d-tu apie valstybės sekretoriaus Shultzo pasimatymą su sovietų užs. reik. min. Severdnadze, aptarti viršūnių konferencijos dienotvarkę, kuri atrodo įvyks šių metų

vėlybą rudenį, po lapkričio mėn. rinkimų JAV.

Tų, jau senų dalykų pakartojimas čia buvo reikalingas, kad pailustruoti Gorbačiovo nuolaidas. Jis buvo pasiryžęs atominių ginklų klausimus išskirti iš kitų JAV-Sovietijos santykių kompleksų. Tai sena sovietų linija. Ji jiems naudinga, nes leidžia krestī 'šposus' kituose klausimuose, išgalint vienoje ar kitoje teritorijoje, tuo tarpu kai Vakariai džiaugiasi, kad tai praėjo be atominio karo. Čia kalbame apie sąryšį - 'linkage'. Nixonas, nors jo norėjo, turėjo be to apseiti savo susitarimuose su sovietais dėl atominių ginklų. Panašiai ėjosi ir Carteriui, nors jis, sovietams užpuolus Afganistaną, atsisakė pateikti senatui ratifikuoti SALT II susitarimą. Ar tai pasiseks Reaganui?

Jo šalininkai aiškina, kad Reaganui lengviau, nes JAV dabar jau kalbančios iš jėgos pozicijų, per Reagano prezidentavimo metus sustiprinus JAV karines pajėgas. Be to, sakoma, kai kurie jo patarėjai, ypač Gynybos sekretorius Weinbergeris, nenori jokio, ypač abejotino, sunkiai patikrinamo susitarimo su sovietais. Savaimė aišku, kad Gorba-

(Nukelta į 2 psl.)

Koncerto dalyviai: sol. S. Žiemelytė, muz. J. Govėdas, smuikininkė R. Bankienė ir koncerto rengėjas — radijo programos vedėjas P. Viščinis. K. Daugėlos nuotr.

Žiemelytės, Bankienės, Govėdo koncertas Bostone

Stasys Santvaras

Gera, labai gerai, kad dar turime verdenių, iš kurių galima pasisemti skaidresnio ir gaivesnio vandens. Tokia verdenė Bostonui ši sezoną yra Torontas. Praėjusį rudenį išpūdingai paminėjome Lietuvos kariuomenės sukaktį, kurios programą atliko V. Verikailio vadovaujamas vyrų choras iš Toronto, kur buvo regima ir J. Govėdo talka. Dabar štai balandžio 6 d. 3 val. po pietų, Lietuvių piliečių draugijos 3 a. salėje, So. Bostone, klausėmės dar vieno torontiškių koncerto: šio renginio programą atliko Slava Žiemelytė,

Regina Bankienė ir Jonas Govėdas. Koncertą surengė Petras Viščinis, oficialiai tariant — Radijo valandos Laisvės varpo vadovybė, tuo koncertu paminėdama savo veiklos 32 metų sukaktį. Galima sakyti, tai buvo pirmą ir gražią šio pavasario muzikos šventę Bostono lietuvių pastogėje.

Žmogaus prigimty slypi įgimtas troškimas ieškoti, ką nors gražaus savaimingai padaryti, ką nors naują sukurti, nuo seno dailaus daikto dulkes nuvalyti. Toronto lietuviai muzikai visų pirma ir pagirtini už

tai, kad jų koncertų programose tie kūrybiniai žmogaus ieškojimai spindi regima šviesa.

Nauji muzikos kūriniai nedegsta, kaip pavasario tulpės, nelengva juos ir į klausytojų ausis įdainuoti, įtikinti juos, kad tie dalykai yra gražūs ir vertingi, kartais tenka ir klausytojų mėgiama klasika naudotis. Šiuo atveju dulkes nupūsti, tuos senus darbus atjauninti. Netrukus pamatysim, kad tokių užmojų buvo ir čia minimame koncerte.

Koncertą pradėjo smuikininkė Regina Bankienė. Tai jauna, graži ir grakšti moteris, turinti dailų ir sodrų smuiko balsą, virtuozinę smuikavimo techniką. Bostone ji pasmuikavo Brahmsio Scherzą, Mozarto — Kreislerio Rondą, De Fallos Ispanų šokį, Diniku-Heifetzo Staccatą, Balsio Drebulytės ir Raudos; be to, sudarė trio su Žiemelyte ir Govėdu. R. Bankienės pasirodymas Bostone buvo labai maloni ir paguodžianti staigmena — tai iš tikro talentinga, jauna ir stipri jėga lietuvių išeivių muzikiniame gyvenime. Ypačiai miela buvo paklausyti jos smuikuojamų Balsio Drebulytės ir Raudos, nes tai yra nauji ir įdomūs smuiko literatūros kūriniai.

Slava Žiemelytė Bostone dainavo pirmą kartą, iki šiol ją girdėjome tik patefono plokštelėje. Dainininkė turi gražaus tembro ir plataus diapazono kontraltą, ypačiai dailūs yra jos balso žemieji aksominiai ir gilūs

(Nukelta į 4 psl.)

L. M. Ansamblis Dainava pernai paminėjo 40 metų sukaktį. Jo įsikūrimo istorija plačiai Dirvoje aprašė Aleksandras Merkelis, kuriam dainaviečiai labai dėkingi. Dabar Dainava pasiūlė naujomis jėgom, drauge su taut. šokių grupe Spindulys, ruošiasi gegužės 11 d. scenoje pavaizduoti lietuviškų vestuvių apeigas ir papročius. Nuotraukoje Dainavos dabartinė valdyba. Sėdi iš kairės: J. Paštukas, pirm. M. Gabalienė, J. Vieraitis. Stovi: Č. Gelaziūnas, D. Inginytė ir A. Urba. A. Plenio nuotr.

SAVAITINĖ POLITIJOS Apžvalga

Reaganas vadina Kadafi pasiutusiu šunim, bet ar jį muš - nesako. - Gorbačiovo laukiant. - Naftos kainos įtaka.

Dėl paskutinės teroristų veiklos - atentatų prieš amerikiečių lėktuvą virš Graikijos ir amerikiečių karių lankomą diskoteką V. Berlyne, kur buvo užmušti du ir sužeista 230 žmonių - Reagano spaudos konferencijos buvo laukiama su didesne įtampa kaip paprastai. Prezidentas tačiau atsisakė pasakyti, ar jis tikrai turi neabejotinų įrodymų, kad tai Libijos valdovo Kadafi darbas ir kaip jis mano jį nubausti. (Iš kitų šaltinių žinoma, kad JAV šiuo metu Viduržemio jūroje turi dvi lėktuvnešių vadovaujamas laivyno kovos grupes, kurios savo bombardavimu galėtų padaryti didelių nuostolių Libijai, tačiau prezidentas dar galutinai neapsisprendęs.) Spaudos konferencijoje prezidentas pareiškė, kad jis 'čia nesėdės ir laikysis tyliai', bet ką jis padarys konkrečiai, jis atsisakė pasakyti. Atrodo, kad Kongrese dabar yra tokios nuotaikos, kad jis pritartų prezidento karinei akcijai, ypač jei būtų dar vienas pasikėsinimas. I USA Today korespondentės klausimą, ar jisai pagalvojęs, kiek amerikiečių gyvybių galėjo būti paklota, jei nesena laivyno demonstracija Sidros įlankoje būtų turėjusi kitokią eigą, - prezidentas tiesiogiai neatsakė, paaiškindamas, kad jo pareigos kartais reikalauja padaryti labai sunkių sprendimų, pasiūsti vyrus ir moteris uniformoje į pavojingas

Laikas paspausti...

(Atkelta iš 1 psl.)

čiovas pradėjo eiti nuolaidų keliu ne dėl taikos meilės. Visų pirma, sovietų pajėgumą nusipirkti reikalingų techninių dalykų ir maisto, sukrėtė nuostabus ir visai nelauktas naftos kainų kritimas. Palyginus su pereinamųjų metų gruodžio mėne., naftos kaina krito 60%. Jos kaina dabar sukasi apie 12 dol. už 44 galionų statinę ir manoma, kad toliau kris gal iki 10 dol. (Skaičiuojama, kad JAV jos kaina turėtų suktis apie 15 dol., kad apsimokėtų ją išgauti iš nedidelių šaltinių.) Žinoma, didesnių šaltinių išnaudojimas apsieina daug pigiau, ypač tokioje Saudi Arabijoje, į kurią išskubėjo viceprezidentas G. Bush. Naftos kainų kritimas, tarp kito, gali 'išdžiovinti' Irano-Irako karą, nes abu kraštai neturės iš ko pirkti ginklus.

Kaip ten būtų, sovietams reikalinga pertrauka, kas paaiškina ir Gorbačiovo sukalbamumą. Tai duoda retos progos JAV sovietams ne tik nenusileisti, bet juos ir paspausti.

vietas. Bet demonstracija Sidros įlankoje nebuvo amerikiečių provokacija ... net Sovietų Sąjunga pripažįstanti tuos vandenius tarptautiniais.

Paklaustas apie smarkius Gorbačiovo pareiškimus, nukreiptus prieš jį ir JAV, prezidentas paaiškino, kad Gorbačiovas asmeniškai jam laiškais kvepėjo 'Ženevos dvasia':

'Aš nežinau, ką jis ten apie mane kalba. Jis turbūt per daug skaito Pravdą ir TASS'ą. Jam reikėtų pasiūsti mūsų laikraščius.'

Kalbant apie laukiamą Gorbačiovo vizitą ... N.Y. Times savo ketvirtadienio vedamajame 'The Russians Are Still Coming' taip samprotavo:

'Prezidentas Reaganas spaudžia sovietų klijentus Libijoje, Nikaragvoje, Angoloje bei Afganistane ir nepasiduoda sovietų reikalavimams paskelbti atominių sprogimų bandymų moratoriumą. Sovietų vadas Mikailas Gorbačiovas padarė eilę ginklų kontrolės pasiūlymų, siekiančių suskaldyti Vakarų vienybę, ir net davė suprasti, kad nepriims platesnės apimties viršūnių konferencijos pasiūlymo. Tačiau dabar jis signalizuoja, kad jis šiais metais vistiek paviešės pas Reaganą taip, kaip buvo sutarta Ženevoje -- The Russians are still coming!'

Pentagono 'boksininkams' tai atrodo kaip Amerikos galios prisikėlimas, kurį reikėtų išnaudoti. Jie reikalaus dar daugiau lėšų kariuomenei, 'žvaigždžių karo' praplėtimo, nutraukti senus susitarimus, nedaryti naujų ir energingiau pasirodyti regionaliniuose konfliktuose.

Valstybės D-to diplomatams tie patys faktai duoda galimybę patikrinti Reagano politikos - pirmiau kariškai ir ūkiniai sustiprėti - efektingumą, o tik po to derėtis dėl jėgos balanso, ginklų kontrolės ir sovietų santūrumo visame pasaulyje.

Rusams gali nepatikti apie jų silpnumą kranksėjimas, bet jie skatina Reaganą derėtis.

Reagano pakilimas ateina kai Kremliaus leidžiasi. Nors jo nepaprastas, trilijono dol. vertas, apsiginklavinimas savyje slepia ir nereikalingas išlaidas, jis vis tiek privertė rusus pagalvoti kur daugiau investuoti: į civilius ar karinius reikalus? 'Žvaigždžių karas' buvo sekantis iššūkis rusams, o naftos kainų kritimas - vėl kitas smūgis.

Kodėl kaip tik tokiu momentu Reaganas ir Gorbačiovas abu nori derėtis? Dėl to, kad abu gali turėti naudos. Kas vienam blogai, nebūtinai turi būti kitam gerai. Kas yra vienam gerai, gali būti abiem

gerai. Perilga įtampa gali būti nenaudinga ... Gorbačiovas, sutikdamas antrą kartą pasimatyti, sutiko, kad ginklavinimosi klausimą reikia susieti su kitais klausimais.

Prezidento Reagano spaudos konferencijoje buvo palietas ir sąmyšis dėl krintančių naftos kainų. Jo nuomone, naftos kainas turėtų nustatyti rinka -- pasiūla ir pareikalavimas. Tačiau naftos rinkoje dalyvauja ne tik kapitalistinės įmonės, bet ir valstybės, kurios kainomis gali siekti politinių tikslų. Labai mažos pasaulinės kainos gali priversti užsidaryti visą eilę smulkesnių tiekėjų, kas privestų prie naftos importo padidėjimo, o tai galėtų atsiliepti į krašto saugumą.

Tuo reikalu jau kuris laikas spaudoje vyksta smarkus ginčas, ar krintančios naftos kainos tikrai yra naudingos JAV, kaip kad iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti. Skaičiuojama, kad - jei kainos kristų ir išsilaikytų 10 dolerių už 42 galionų statinę lygyje - JAV GNP (t.y. visos pajamos už gėrybes ir patarnavimus) jau šiais metais padidėtų daugiau kaip pusę nuošimčio, o 1987 ir 1988 m. daugiau kaip pusantro. Kiek tai praktiškai būtų, galima suprasti atsiminus, kad GNP šiais metais sieks 3,699 trilijonus dolerių. Naftos kainos tokiam lygyje sumažintų infliaciją visu nuošimčiu ir 2% sumažintų bedarbių skaičių, o investicijų padidintų beveik 4%.

Kai kurioms kitoms valstybėms būtų nepalyginamai blogiau. Skaičiuojama, kad sovietai jau šiais metais gaus 6.5 bilijonus dolerių mažiau svetimos valiutos, negu buvo užplanavę. Nafta yra svarbiausias jų eksportuojamas produktas, atnešęs taip reikalingos užsienio valiutos - dolerių. Tarp kitko, jie sumažina savo rublių vertę, palyginus su doleriu, 2 kapeikom, t.y. oficialiai už rublį jie prašys 1.35 dolerio. Jie taip pat žada parduoti daugiau naftos, nors jos produkcija mažėja.

Kritusios naftos kainos labai pakenkė Libijai, kuri 1981 m. turėjo 22 bilijonus dolerių pa-

■ Iš kitos pusės

Dirvos kovo 20 d. Nr. Dr. A. Butkus ir A. Balašaitienė suabejojo verte protesto prieš NBC serijos 'Highway to Heaven' kovo 12 d. epizodą.

"Drįstu prisipažinti, kad šioje programoje nieko rimtai protestuotino neradau, — rašė Dr. A. Butkus — nes neįžiūrėjau nieko, kas žemintų Lietuvos ar lietuvių vardą."

"Į tokio turinio melodramą mes negalime su protestu reaguoti, — sutiko A. Balašaitienė — kaip baltų tautų kilmės amerikiečiai, nes atrodytų, kad 'ant vagies kepurė dega'..."

Mat tame serijos epizode reikalas sukosi apie 'neo nacius' pačioje Amerikoje ir juos su baltiečiais siejo svarbiausio veikėjo, piktadario pavardė 'Jan Baltic'.

Vėliau paaiškėjo, kad visas tas reikalas jau buvo propagandiniai, sakytumėme, išsemtas prieš mūsų Bendruomenei raginant žiūrėti tą filmą, kas, tarp kitko, galėjo išeiti tik NBC naudai, kuriai svarbu tik viena — kad jos programą žiūrėtų galimai daugiau žmonių.

Jau kovo 6 d., atrodo, latvių iniciatyva New Yorko kongresmanas William Carney į Congressional Record įtraukė tos pačios dienos Washington Post TV kolumnisto John Carmody straipsnį. Jame rašoma, jog Baltijos kilmės amerikiečiai su Michigano senatorių Donald W. Riegle Jr. ir Carl Levin pagalba prieš tokio vardo panaudojimą piktadariui, kuris kankino Auschwitzo stovyklos auką, protestavo. Tiedu demokratų senatoriai rašė, kad toks visos bendruomenės susiejimas su piktadariu gali sukelti neapykantą ir nesusipratimus. Tam esą pritaria ir žydų komitetas. Tą progą buvo paminėta Baltijos okupacija ir faktas, kad kongresas paskelbė Baltijos Laisvės Dieną.

Iš NBC pusės to TV tinklo viceprezidentė Betty King Hoffmann kovo 5 d. atsakė, kad Baltic pavardė buvo išgalvota be jokių užpakalinių minčių visai atsitiktinai, kuo žinoma sunku patikėti, ir kad NBC tikisi:

"Jei žiūrovai kaip nors susietų pavardę Baltic su latviais, mes esame įsitikinę, kad jie nenuspręs, jog neo-nacių sąjūdyje dalyvaują amerikiečiai yra kilę iš Rytų centrinės (sic) Europos."

Iš to išeitų, kad akcija gal buvo verta pastangų. Ta proga reikia pastebėti, kad šias eilutes rašant užvirė dar viena kova dėl TV programos. Public Broadcasting tinklas, kuris yra remiamas išdo ir žiūrovų aukomis, vengdamas reklamų, pereiną trečiadienį transliavo programą 'Flashpoint — Israel and the Palestians', kurioje leido, atskirose programos dalyse, abiem šalim pasisakyti dėl konflikto esmės. PB savo programą perduoda per 165 stotis, iš jų šešios atsisakė tą programą perduoti žydų organizacijų raginamos (kai kurios rengėsi perduoti tik Izraelio paruoštą pusę). Tos programos producer — Beverly Ornstein — pareiškė, kad ji norėjusi bylą nušviesti iš abiejų pusių, taip kaip dažnai daro laikraščiai, pasidaryti išvadą palikdami skaitytojams. Įdomu, kad žydų randame abejose kontraversijų pusėse. (vm)

jamų iš naftos, o šiais metais tik 8. Kadangi tas mažas kraštas gyvena tik iš naftos eksporto, šiuo metu ten jau trūksta pirmo reikalingumo gėrybių. Sovietams už ginklus Libija skolinga 4 bilijonus dolerių. Kainų kritimas pakenks D. Britanijai, ir ypač Norvegijai.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS METINĖ PREMIJA

1985 metų grožinės literatūros premijai atrinkti jury sudaroma iš kvalifikuotų asmenų Amerikos rytiniam pakrašty.

Bus svarstomos tik tos knygos, išleistos 1985 metais, kurias komisija gaus iki 1986 m. birželio 15 d. (pašto antspaudo data). Knygų leidėjai arba autoriai prašomi iki tos datos atsiųsti po 5 egz. komisijai šiuo adresu: Dr. Mirga Pakalniškytė - Girniuvienė, 11 Sycamore Lane, Westford, Mass. 01886.

Kiti komisijos nariai bus paskelbti vėliau.

Kasmetinis premijos menetas yra Lietuvių Fondas. Premijos dydis — 2000 dolerių. LRD valdyba

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Rimtiem dalykam būtini ir rimti planai

Gaila, ir Kanados Lietuvių Fondas pasekė JAV LF lengvą pėdą. Suvedę metinio pelno sąskaitas paskelbė: 'Palūkanų skirstymas įvyks 1986 m. balandžio mėn. Aukų prašymai turi būti paduoti iki vasario 18 d. Prašymus siųsti ...'

Pagal tradiciją JAV LF irgi kasmet per spaudą ieško vargšų, kurie norėtų gauti paramos. Taip fondai lyg eina varžybų su BALFU, nors šis daug planingiau ir nuosekliau dalina aukas neturtėliams, ne tik tam kartui staiga pasikvietęs keletą asmenų į dovanų teikėjo sostą. O kuriant tuos fondus buvo tikėtasi, kad bus ne šiaip aukų bei paramos teikimas, kaip elgetom prie bažnyčios durų, bet giliai ir išmintingai išsvarstyti išeivijos tautinės kultūros ugdymo žygiai. Tikėta, kad bus ne tik doleriai uoliai renkami, bet kartu išmaniai ir pastoviai nuoseklumu tyrinėjami išeivių kultūros reikalai, nuolatos atsakingiems asmenims visa stebint ir darant išvadas, nustatant prioriteto bei skubumo laipsnius, etc. Taip jau tiriant sąlygas ir galimybes, ir ypač įžvelgiant apleistas sritis. Laukta, kad bus sudaromi rimti planai, kad bus įkurtas veiksmingas centras iš kompetentingų asmenų, kurie išpareigotų sąžiningai ir planingai kultūros reikalus globoti bei vai ruoti, ugdyti. Žinoma, tai nelengvas uždavinys, be perstojo budėti, visus kultūros reiškinius aprėpiant ir pažangą bei smukimą tolydžio registruojant, o spragas taisant. Ypač derėjo kreipti akį ten, kur labiau apsileista, kur niekas lėšų prašymais nepaprašo.

Deja, rimtą dalyką visai nupiginom. Tenkinamės laikinomis komisijomis, kasmet lyg 'deus ex machina' nukrintančiom. Ir ūmai šūktelia: eikit šen, kasa atdara, tieskit delnus, neturtėliai - jau atrišom maišą ir žeriam aukas ... Lyg atlaidų šventorių luošiam ir kitokiems pra-

šėjim. Kas stos greičiau ir arčiau, gaus daugiau, kas nespės prašymo paduoti, tam nieko nebus. Modernu, kaip su kompiuteriu. Nei ilgų svarstymų eigos su ginčias, nei kultūros nuolatinio stebėjimo ir tyrinėjimų, nei detalių aišymo. Be vargo ūmai išdalunami tūkstančiai. Ir tik padejuojama, kad ne visiems prašėjim išteko. Lyg nežinoma, jog yra sričių, kuriomis niekas nepaprašo. Pav. kalbos kultūra svetur jau smunka, o ir knyga bei spauda pasibaisėtina (anot V. Liulevičiaus) nyksta. Tuo tarpu fondai, atrodo, pinigų kupini, kad net viešai turi ieškoti prašytojų, kad dolerių krepšius palengvintų. O jau kartais pinigų gavėjai net nesiteikia patys atvykti į infliacinių 'aukų dalinimo' žaidimus. Bet ką gi darys didelių fondų valdytojais, jei nesupranta, jog rimtiem dalykam būtini ir rimti planai, ir pastoviai pinigų skirstymo eiga, ir kultūros dalykų detalus išmanymas, o ne vien ad hoc komisijos pakvietimas.

Šiuo metodu verčiantis, daug reikšmingų kultūros reikalų lieka už durų. Kartais tikri deimantai nyksta, o menkesni objektai riebiau papenimi. Tiesiog nejauku, kad toks sudėtingas ir gyvybinis dalykas, kaip kultūra, rikiuojamas be išsamaus ilgalaikio plano. Į istoriją įrašysim dar vieną nesugebėjimo ir apsileidimo žygį.

Draugo nr. 50 rašoma apie sovietų ir nacių kalintų mūsų kalinių rūpesčius. Daug kalinių nukankinti žuvo, bet šiek tiek išliko gyvų. Tai rinktiniai tautos asmenys, kentėję už lietuvių. Tad visi esam jiems skolingi. 'Esą reiktų rinkti jų kentėjimų atsiminimus, ieškoti archyvuose dokumentinės medžiagos ir sutelkti saugion vieton ... reikia turėti bent kiek lėšų. Sąjunga veikia beveik tuščia kasa'. Taip mūsų tautos istorijai skauda medžiaga lieka nesurinkta, neužrašyta. Dėl lėšų stokos, kai fondai

Didžioji dauguma esame katalikai, todėl savosios religijos praktikavimas yra mūsų dvasinio gyvenimo labai svarbus elementas. Būvimas praktikuojančiu kataliku yra automatiškas išpareigojimas lankyti bažnyčią ir, pagal nusisto vėjusią tvarką, priklausyti kuriai nors parapijai, būti parapijos sąrašuose, ją finansiniais ir moraliniais remti. Amerikoje katalikiškų parapijų yra kiekviename priemiestyje net po kelias, todėl geram katalikui nėra problemos lankyti pamaldas, siųsti savo vaikus į arti esančią katalikišką mokyklą. Mūsų visuomenės ekonominiams gerbūviui žymiai pakilus, susisipietimas apie lietuviškas parapijas nustojo savo reikšmės, nes didžioji dauguma pasiskirstė po įvairius priemiesčius pagal savo skonį ir pajamų dydį. O vistiek lietuviškos parapijos gyvuoja, sekmadieniais maldininkams susirenkant iš tolimų priemiesčių ir artimos apylinkės.

Kas yra toji priežastis, kuri verčia katalikus pravažiuoti daugelį pakely esančių katalikiškų parapijų ir praleisti daug laiko, vykstant į pamaldas, rekolekcijas ir kitas bažnytines apeigas? Atsakymas aiškus ir paprastas: todėl nesibaidome nepatogumų ir ilgo kelio, kad tos parapijos yra LIETUVIŠKOS. Čia girdime pamokslus savo gimtąja kalba, lietuviškas giesmes, lietuviškas maldas. Altoriaus puošia mūsų tautiniais raštais išausti audiniai. Kunigų drabužiai, stulos taip pat kalba į mus lietuviškos kultūros ir tradicijų dvasia. Lietuviškos parapijos, ilgus metus buvusios visokeriojo veikimo centrais ir kultūrinio gyvenimo židiniais, dar nenustojo savo vaidmens, nors praturtėjusi visuomenė spėjo pasistatyti klubus, namus ir pramogų sales. Žodžiu, lietuviškas parapijas mus traukia ne vien religinės pareigos atlikimas, ką galima lengvai altikti bet kurioje katalikiškoje parapijoje, bet grynai TAUTINIO ĮSIPAREIGOJIMO motyvas.

Reikalas toks aiškus, kad nereikėtų nieko įtikinėti. Bet nežinia, ar mūsų grandiozinių renginių organizatoriai tą supranta, jei Lietuvos krikšto

dalina 'aukas' tik prašytojam, o nežiūri, kur didžiosios spragos, kur tikrai svarbūs dalykai apleisti. Čia tik vienas iš daugelio atvejų, kai 'remiama kultūra' be tikslaus plano ir perspektyvų ateitin, be žinoviškai išsivartoto lėšų balanso. Sakyti, kad remiam švietimą, kultūrą, mokslą - tik blankios bendrybės, be aiškaus turinio.

Skirpstas

KODĖL MES PRIKLAUSOME LIETUVIŠKOM PARAPIJOM?

Aurelija Balašaitienė

minėjimas neturi jokio tautinio elemento, kaip tą vykusiai pastebi dr. Antanas Butkus savo straipsnyje (Dirva, balandžio 10 d.). Jei kadaise Lietuvos parapijos ir seminarijos pasitarnavo lenkiškos kultūros naudai, tai išeivijoje jos neginčijamai yra lietuviybės tvirtovės. Čia net ir pats jauniausias mūsų visuomenės priauglis visus sakramentus gauna lietuviškai, mokosi lietuviškų poterių, gieda lietuviškas giesmes, kurios taip pat tampa jų lietuviškumo ugdymo svarbiais elementais. Savas parapijas privalome išlaikyti, kad su lietuviška malda ir giesme būtų užtikrinama mūsų gyvybės tąsa, kurios nuo religinio gyvenimo atskirti negalima.

Bet tuo pačiu, kalbėdami labai patriotiškai apie 'kenčiančią ir tylinčią Lietuvos Bažnyčią', privalome įsidėmėti, kad tos Bažnyčios pagrindu negalima ignoruoti tautinio elemento. Tik tų dviejų elementų darna ir harmonija privalo dominuoti visus mūsų užmojus. Prisiminkime eilines jaunimo sueigas, minėjimus, vakarienes ir balius - jie visi pradedami su malda ar religinio turinio invokacija. Tautinės šventės pradedamos pamaldomis. Reiškia, kad pasaulietiška mūsų visuomenės veikla visada turi religinį momentą, nors ne visada prisimenama giedoti himną. Todėl gi lygiai tuo pačiu principu lietuviška dvasinė bendrija privalo įjungti tautinį elementą, nepasitenkinant vien lietuvių kalbos vartojimu. Ilgos diskusijos dėl Lietuvos

krikšto minėjimo retai teusi-mena apie mus, kaip lietuvių katalikus. Jei nebūtume surišti lietuviškos tapatybės saitais, tai ir toks minėjimas nebūtų tikslus, nežiūrint kurių metų Krikštą pasirinkta minėti.

Keliaujant po užsienį visada pavyksta rasti katalikų bažnyčią. Atostogų metu kiekviena vasarvietė turi katalikiškas pamaldas, kurių metu vasarotojai palieka pinigine auką. Po kurio laiko, girdint maldas itališkai, vokiškai ar ispaniškai, širdis pradeda šaukte šaukti 'Pulkim ant kelių' ... Tokiais momentais aš asmeniškai pasijuntu dar stipriau lietuviška, negu sėdėdama kur nors salėje ir klausydama kalbų apie Lietuvos išlaisvinimą. Taigi negalima nuneigti, kad katalikybė ir lietuviybė nėra sujungtos mūsų dvasioje ...

Todėl, jei pasauliečiai nepaplenkia religinio elemento savo renginiuose, ir mūsų dvasiškia, turėdama lietuviškas šaknis, šalia religijos privalo įgarbingą vietą sugrąžinti ir mūsų tautinės sąmonės reikavimus. Tą turėtų skatinti jau vien tik paprastas, igimtas savosios tautos pasididžiavimo jausmas, kuriuo pasižymi kitų tautų dvasiškia. Jei lietuviškos parapijos vis dar tebėra mūsų tautinės jungties svarbus veiksnys, tai yra vien todėl, kad į jas mus buria vienas bendras saitas: ESAME LIETUVIAI!

LST Korp! Neo-Lithuania korporantei

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

mirus, jos vyrui filisteriui ANTANUI KAŠUBAI ir dukterims kolegėms RIMAI ir VIKTORIJAI su šeimomis reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą.

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

mirus, skausme likusį vyrą ANTANĄ, dukras RIMĄ ir VIKTORIJĄ su šeimomis bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Ona, Eglė ir Antanas
Juodvalkiai

Koncertas Bostone...

(Atkelta iš 1 psl.)

tonai, bet ji nevargsta ir su aukštuoju balso registru, ypačiai mėgsta mezzavoce (pusbalsį) dainavimą, o tai nėra lengva solinio dainavimo technika.

Laisvės varpo koncerte Žiemelytė padainavo ariją iš Glinkos op. "Gyvenimas dėl caro" (o ne "Karaliaus gyvenimas", kaip sakoma programoj), Stone'o aranžuotus Čigonų prisiminimus "Ilgesį" ir "Bijau pasakyti", Čaikovskio populiarių romansų "Vieniša širdis", Rimskio-Korsakovo Piemenuko ariją iš op. "Snieguolė", Malashkino "kad galėčiau", Žilevičiaus "Aš pas motulę", Dvariono "Gintarus" (J. Degutytes žodžiai), Stankūno "Pavasario saulę" (Maironio žodžiai), St. Šimkaus "Kur bakužė samanota"; bisui muzikų trijulė pridėjo vieną J. Strausso valsą ir Fr. Schuberto "Serenadą".

Sl. Žiemelytė — prityrusi dainininkė, malonu buvo jos dainavimo klausyti. Jei reikėtų ką nors iš jos padainuotų kūrinį išskirti, tai būtų Rimskio-Korsakovo Piemenuko arija, J. Žilevičiaus "Aš pas motulę", B. Dvariono "Gintaras" ir St. Šimkaus "Kur bakužė samanota" (Pr. Vaičiūčio žodžiai). Pastaroji daina ir buvo "atjauninta" — J. Govėdas, nepažeisdamas St. Šimkaus dainos originalo ir stiliaus, tai dainai parašė melodingą smuiko partiją, tokiu būdu populiarią "Bakužę" pasidarė lyg ir trijų dalių palyda, antroji dalis — smuiko įtarpa, kurią R. Bankienė itin jautriai "padainavo", trečioji dalis — St. Žiemelytė, fortepionui ir smuikui pritariant, subtiliai pakartojo pirmąją dainos dalį. Būtų tik priekabės, jeigu tartum, kad tokia St. Šimkaus dainos "atjauninimo" operacija yra abejotina ar neskoninga.

Jonas Govėdas — atidus, jautrus ir prityręs solistų palydovas. Scenoje gali visokių įvykių būti, tad smagu, kai matai, kad pianistas yra gyvas ansamblio dalyvis, iš anksto pasirengęs savo partnerį gelbėti, jeigu kokia bėda jį ištiktų. Atseit, ir gera fortepioninio skambinimo technika, ir darnus bendravimas su solistu scenoje — abu yra labai svarbūs dalykai! Nė vieno, nė kito sugebėjimo J. Govėdai nestinga, tai muzikas su jautriu atsakomybės jausmu ir dvasine kultūra.

Truputį aplinkui pasidairęs, žmogus susidarai įspūdį, kad Amerikoje mes nesam vargšai, daugelis net ištaigiai gyvenam. Ar taip šaukiam verčiasi ir mūsų radijo valandos? Petras Viščinis, 32 metus Bostone

skambinęs Laisvės varpu, savo pavasarinio koncerto programoj įrašė tokias eilutes: "Džiugu, kad jau atsiranda tokių klausytojų, kurie savo iniciatyva skiria Laisvės varpo išlaikymui ir tobulinimui po \$1.00 už kiekvieną programą, taigi, \$52.00 per metus. Tokie yra Juozas ir Anelė Januškevičiai iš Cape Cod, o taip pat Stasys ir Ona Martišauskai iš Brocktono. Aišku, tai pagerbtini žmonės, bet ar toks metinių rėmėjų kiekis gali kelti džiaugsmą?.. Tiesa, į Laisvės varpo pavasarinį koncertą susirinko gražus būrys Bostono ir jo apylinkių lietuvių, atsirado šaunių moterų, kurios koncerto svečius pavaišino, dar yra nedidelis kiekis tautiečių, kurie mažesnę aukom Laisvės varpo veiklą paremia, bet reikia ir biznio skelbimų (o tai atima laiką, kurį būtų galima skirti kultūros ir visuomenės reikalams), kad radijo valanda išsilaikytų. Tegu P. Viščinui nubyra nors keli laurų lapai už tai, kad jis ir per tokį liūną pajėgia ištis į priekį.

VLIKAS ORGANIZUOJA KELIONĘ Į VIENĄ IR LONDONĄ

Š. m. lapkričio mėn. Austrijos sostinėje, Vienoje, įvyks svarbi **Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija** — plenumo posėdžiai. Būtina, kad joje dalyvautų kuo daugiau lietuvių ir aktyviai prisidėtų prie demonstracijų bei visuomenės informavimo. Veiklos dirva plati ir prasminga. Latviai ir estai jau tam ruošiasi Amerikoje, Kanadoje, Švedijoje, V. Vokietijoje bei Australijoje.

Lietuvių išvyką į Vieną ir Londoną organizuoja VLIKas. Kelionės programa:

Lapkričio 1 d. iš New Yorko (JFK) išvykstama į Muencheną (Viešbutis: Hotel "Germania").

Lapkričio 3 d. atvykstama į Vieną (viešbutis: Hotel "Hungaria"). Priėmimas.

Lapkričio 4 d. dalyvaujama demonstracijose, o lapkričio 5-6 d. paliekamos dalyvių nuožūrai.

Lapkričio 7 d. išvykstama iš Vienos į Londoną. Apsistojama Hotel "Strand Palace".

Lapkričio 7-9 d. Londone vyksta VLIKo Seimas.

Lapkričio 10 d. iš Londono grįžtama į JAV-es.

Išvykos kaina: \$1,095.00 vienam asmeniui.

Ši kaina apėmia transportą lėktuvu (PAN AM ir Austrian Airlines), ir autobusu; viešbučius visuose miestuose; kasdieninius pusryčius; transportą tarp aerodromų, viešbučių, restoranų ir konferencijos vie-

OFFICE OF THE EPISCOPAL VICAR

U-180/1986

URBAN REGION

If you want to punish a man
beyond what he can stand,
don't shoot him,
don't hang him,
don't lock him for life in a cell.

Send him away; turn his homeland
to heaps of ashes,
flood the green fields with blood-red
brine.
Exile him.

April 4, 1986

My dear Brothers and Sisters in Christ:

I always deeply believed in the truth of the above words of the Lithuanian poet, Vladas Slaitas. I have used them frequently in my talks among people of various ethnic backgrounds.

On February 26, 1986, in an address at the University of Dayton on the topic of racism, I cited an excerpt from the book The Holocaust: A History of the Jews of Europe During the Second World War, by Martin Gilbert. This excerpt had first appeared in the Book Review section of The New York Times, and had been handed to me. I included it in my address because it seemed to illustrate the thought I was trying to convey—namely, our inability to recognize Christ in others.

I chose the story because of its symbolism. And the choice was wrong. It was wrong because it concerns a chain of historical events that touch deeply upon the very soul of Lithuania and her people. But I was not aware of it. Nor did I realize the ramifications of such a story.

I wish to find the words to express my sorrow and regret for what happened. But please believe me that I never intended to slight or hurt the Lithuanian people. On my bookshelves, at home and at my office, are many books and periodicals about Lithuania. On my walls hang art pieces presented to me by the Lithuanian people in Cleveland, I have always supported their efforts to preserve their language and culture, and to foster a true understanding of the situation in Lithuania. What happened, point out the fact that our knowledge of the world is limited—we do not know enough about each other, and then we fall prey to those who seek to manipulate the truth.

On my desk I keep your gift—the figure of the Pensive Christ. Let me assure you with all my heart that every day I see in His face the face of your suffering and enslaved country. Let us reach out to each other and unite in this suffering, so that we may find strength, forgiveness and hope in the dawn of a new Easter Morning.

Pope John Paul II wrote: Suffering is...an invitation to manifest the moral greatness of man, his spiritual maturity. Proof of this has been given, down through the generations, by the martyrs and confessors of Christ, faithful to the words: And do not fear those who kill the body, but cannot kill the soul.

Looking back at yesterday with deep regret, I ask of you today in love and friendship: let us not become exiles to each other, for you and I are truly those who...

dream a world where man
No other will scorn,
Where love will bless the earth
and peace its path adorn.
I dream a world where all
Will know sweet freedom's way

Of such I dream -
Our world!

Peace

Most Reverend James P. Lyke, O.F.M., Ph.D.
Auxiliary Bishop of Cleveland

cc: Most Reverend Anthony M. Pilla

DIOCESE OF CLEVELAND - THE CATHOLIC CENTER

CATHEDRAL SQUARE

1031 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND, OHIO 44114-2519

216-696-6525

Vysk. Jame P. Lyke atsiprašymo laiškas, kuris tikrumoje turėjo pasirodyti dienraštyje The Plain Dealer, kur buvo padarytas išpuolis prieš lietuvius.

tų; Muencheno turą; Nymphenburg pilies Muencheno aplankymą; vakariene Muencheno "Hackerkeller" restorane; багаžo perkėlimą viešbučiuose ir aerodromuose; mokesčius ir arbatpinigius.

Išvykai registruojamasi, įmokant \$100 įnašą. Dėl informacijos kreiptis į: VIKO -ELTOS įstaigą, 1611 Con-

necticut Ave., N. W., Suite 2, Washington, D. C. 20009 (tel.: 202-667-1980), arba išvyko vadovą: Dr. J. J. Stuką, 234 Sunlit Drive, Watchung, N. J. 07060 (tel. 201-753-5636).

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

IEŠKOMAS

Lietuvoje esančių gimiinių ieškomas Robertas Juknevičius, — Jono, gimęs 1924 m. Utenos apskr., Užpalių valsč., Mažeikiškių kaime. Žinantys apie jį prašomi atsiliepti šiuo adresu: Vitalis Umbrasas, Rt. 2, Lemont Rd., Lemont, Ill. 60439.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Pasikalbėjimas apie mirtį

Jūratė Statkutė de Rosales

Kas darytina, kai sąmonės nebeturinčiam žmogui liginėje, vamzdžių pagalba yra palaikoma gyvybė? Juk kaskart dažniau skaitome tarptautinėje spaudoje apie dilemas, kurios iškyla, kai medicina dirbtinai palaiko gyvybę tuomet, kai 'paties žmogaus' senai nebėra. Pasikaitai, pagalvoji, išsigąsti - ir padedi į šalį, grįždamas į normalų gyvenimą.

Ir štai ateina laikas, kai tu, ar artimas tavo šeimos narys, atsiduria 'dirbtinai palaikomos gyvybės' padėtyje. Tai, kas buvo teorija, tampa aštrus, asmeniškas išgyvenimas.

Atsiranda tuomet visa eilė aragumentų 'už' ir 'prieš', tokių, apie kuriuos niekada nebuvo pagalvota, nes teorija ir šaltas galvojimas yra vienas dalykas, o jausmai ir patirtis yra visiškai kitas pasaulis.

Ką pirmiausiai pastebi - tai kad visa, kas buvo svarstyta ir galvota anksčiau ta

tėma, kai klausimas tebuvo abstrakti teorija, išblėsta lyg nebuve. Kadaise buvęs šaltas įsitikinimas, kad dirbtinas nesąmoningo žmogaus gyvybės palaikymas neturi prasmės, irgi pradeda kitaip išrodyti. Žvelgi kaip mylimo žmogaus kūnas desperatiškai kovoja nelygioje kovoje, ir pats pavirsti gyvybės instinkto vergu. Naktį iš nakties sėdi žiūrėdamas į širdies plakimo zigzagus prijungtame ekrane ir rodos visa savo esybe ragini, kad tik švieselės nesustotų, kad nesilpnėtų. O kai išaušta rytas, žvelgi į be sąmonės gulintį gyvą lavoną ir džiaugsmas užpila tavo širdį, kad - štai! - jis dar gyvas. Protas priešinasi tokiam reagavimui, bet - kaip kadaise Pascal yra pasakęs - 'širdis turi argumentų, kurių protas neturi'.

Kol žmogus yra sveikas, jis daug kartų - jei ne žodžiais, tai elgesiu - parodo savo norą nebūti 'našta' kitiems. Šis dažnas vyresnių

žmonių elgesys yra gerbiamas. Tačiau kai protavimas dingsta, o kūnas, pagal gamtos tvarką, laikosi įsikibęs gyvybės ir naudoja visas patiekamas jam dirbtinas priemones tam tikslui atsiekti, ar tuomet dar tebegalioja anas praeities samprotavimas??? Jei dabar, be sąmonės gulintio ligoonio galėtume užklausyti, ar jis nori išjungti aparatų kurie jį palaiko gyvą, kai nebėra protingo atsakymo, o tik instinkto diktuojama tvarka, ar jis neatsako gyvu įrodymu, kad visa jo esybė kovoja su mirtimi? Kad kiek viena jo kūno ląstelė trokšta gyventi?...

...

Kadangi dirbtino gyvybės palaikymo klausimas moderniais laikais mus kaskart dažniau paliečia, vakarų kraštuose atsirado platinimas įvairių 'testamentų', kuriuos būsimas ligonis pats nustato iki kiek jo gyvybė yra palaikytina sunkios ligos atveju. Būdavo paskaitai tokio 'testamento' pavyzdį, pagalvoji - ach, kaip protinga ir logiška! - ir jautiesi pats esąs labai protingas, kad su tokia galvosena sutinki. Nė nepas tebi tuomet, kad tie 'testamentai' tėra atspindys specifinių Amerikos, Anglijos, Vokietijos, Prancūzijos socialinių, šeimyninių ir psichologinių sąlygų. Dar mažiau pastebi, kad išeivijos lietuvių padėtis yra gana skirtinga.

Išeivijos lietuvių šeimose galioja kiti, mūsų sąlygose išaugę, reikalavimai. Didžiąją dabartinės lietuvių išeivijos daugumą sudaro šeimos, kurių tėvai išvažiavo iš Lietuvos ir išaugino prieauglį išeivijoje. Antrojo Pasaulinio Karo metu persimetusi į Vakarus stamboką lietuvių būrį sudarė beveik vienodo amžiaus žmonės, kurių vyresnieji šiuo metu pasitraukia iš gyvųjų tarpo. Tie žmonės, išvykę iš Lietuvos, yra pagrindinis prieauglio šaltas su Lietuva. Ar tiesioginiu bendravimu su giminėmis Lietuvoje, ar lietuviškame išeivijos gyvenime, ar stačiai lietuviškos spaudos prenumeravime, tie žmonės, kurie dabar pasitraukia, yra svarbus, net labai svarbus grandies narelis, jungiantis jaunesnes kartas su Lietuva.

Seneliui ar senelei dingus iš gyvųjų tarpo, prieaugliui lieka du keliai: vienose šeimose išsilaikys šaltai su lietuviškuoju pasauliu, kitos tie šaltai negrąžinamai nutruks. Ir tuomet pastebi žmogus, kad ypatingai daug priklauso nuo to, kaip senelis ar

Skulpt. J. Daugvilos darbo koplytėlė.

senelė mirė, kiek buvo kovota už jų gyvybės išlaikymą, ir kiek dar bus stengiamasi ateityje išlaikyti jų idiegtų vertybių.

Tuo pačiu gal vertėtų iškelti ginčytiną, bet svarstytiną klausimą: ar absoliuti, iki paskutiniausiųjų priemonių šeimos kova už senelių gyvybę sudaro tą aplinką, kurioje anūakai vėliau sieks - kitais, bendravimo su Lietuva būdais - išlaikyti senelių atmintį? Ar rezignacija, kad vistiek reikia mirti, pirmojo atvejo priešingybė, nėra anūkų priimama kaip bežodis ženklas, kad tam tikram lietuviškų šaknų etapui yra prieita galas ir tuo viskas baigėsi?

Mūsų šeimos, net tam nepalankiose sąlygose gyvenamos, vis tiek išsilaikė daugumoje kaip trijų kartų nedalomi vienetai. Augančių vaikų gyvenime senelis ir senelė yra labai svarbi vaikiškų atminimų dalis. Gal todėl, senelio ar senelės pasitraukimo iš gyvenimo būdas ir detalės šiuokart yra toks reikšmingas dalykas, kad jis paženkliną tolimesnę anūkų galvosenos raidą. Jei senelis ar senelė pasitraukia, vaikas tą išgyvena kaip savo gyvenimo vieno tarpsnio galą. Tuo momentu gali įvykti dvi reakcijos: noras tęsti tai, kas buvo idiegtą, arba - įsitikinimas, kad užsivertė paskutinis vienos knygos lapas ir dabar imsime visiškai kitą knygą į rankas.

Visa tai apsvačius pradeda aiškėti, kad senelių liga,

paliegimas, net visiškai protinis žlugimas, gali susivesti į lėtą, bet natūralų, įvairių lietuviškų pareigų perėjimą iš kartos į kartą. Ar reikia to kratytis ir to bijoti?

Desperatiškos kovos už senelių gyvybę metu, net tais atvejais kai kova išrodo nelogiška ir neprotinga, vis tiek tęsiasi natūraliu būdu - iš pagarbos seneliams - jų gyvenimo aplinkos išlaikymas. Senelis nebegali pats susisiekti su giminėmis Lietuvoje, bet jaunieji už jį tą atliks. Lietuviška spauda bus toliau išrašyta. Santykiavimas su draugais ir artimaisiais, lietuviais, tęsiasi. Ir taip, pamažu, įvyksta tai ko močiutė ir senelis norėjo, kai jie anūkelius padėjo auginti.

Gal mūsų vyresnioji karta klysta, kai ji sakosi bijanti tapti vaikams ir vaikiečiams 'našta'? Gal buvimas 'našta' yra ne kas kita, kaip svarbios, natūralios pareigos atlikimas? Grandis - už kurios išlaikymą tiek kovojama - yra branginama ir saugojama. Grandis, kuri eina iš lietuviškos kartos į lietuvišką kartą...

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

Lituanistikos Katedra
The Endowed Chair
of Lithuanian Studies
University of Illinois
at Chicago

AUKOS LITUANISTIKOS KATEDRAI

Aukos gautos 1986 m. kovo mėnesį:

1,000 dol. Izidorius Straukas, Leont, IL (iš viso 2,000 dol.); N. N., N. Miami Beach, FL (iš viso 1,050 dol.).

500 dol. A. a. dr. Algirdo Kazio Pautieniaus atminimui — Stasė Pautienienė, Santa Monica, CA.

400 dol. V. ir E. Stagiai, Main Ridge, Australija (iš viso 800 Aust. dol.).

350 dol. A. a. Charles H. Zerr atminimui — 250 dol. Shearson Lehman Brothers, per William B. Blundin, New York, NY; 100 dol. John ir Joan McLaughlin, Haverstown, PA (iš viso a.a. Charles H. Zerr atminimui aukota 2,085 dol.).

200 dol. Hamiltono Lietuvių Pensininkų klubas — Rambynas, per L. Klevą.

100 dol. Juozas ir Elena Gailevičiai, Baltimore, MD; Vitas ir Aldona Katina, Richmond Hill, NY; Mečys ir Elena Krasauskai, S. Pasadena, FL (iš viso 220 dol.); Lietuvių Moterų Federacijos klubas, Waterbury, CT, per Albiną Paliulienę (iš viso 900 dol.).

50 dol. Albinas ir Birutė Apanavičiai, Rochester NY (iš viso 100 dol.); Albina Čepėnienė, Worcester, MA; Albert ir Ruth Dauper, Gulfport, FL (iš viso 60 dol.).

30 dol. Kun. Stasys M. Matutis, Barranquilla, Kolumbija.

25 dol. A. a. Marijos Krutulienės atminimui — dr. Bronius ir Genė Micevičiai, Dorchester, MA (iš viso 125 dol.); dr. Mark Pakalnis, West Union, OH (iš viso 50 dol.).

20 dol. Thomas ir Marytė Lepera, Plymouth Meeting, PA (iš viso 40 dol.); Juozas Miškevičius, Chicago, IL (iš viso 40 dol.).

15 dol. Elizabeth von Ruffini, Los Gatos, CA.

Pagal pasižadėjimus gauta:

1,000 dol. Kun. Vytautas Balčiūnas, Thompson, CT (įmokėta 1,000 dol.); Vacys ir Asta Kleizos, Chicago, IL (įmokėta 1,100 dol.).

500 dol. Kazys ir Juzelė Laukaičiai, Hinsdale, IL (įmokėta 250 dol.); a.a. Algimanto Mackaus atminimui — Marcelė Mackienė, Cicero, IL (įmokėta 400 dol.); Vincas Urbonas, Chicago, IL (įmokėta 525 dol.).

Aukų kovo mėnesį surinko:

JAV LB Detroito apylinkė, per Joną Urboną 100 dol. (iš viso 1,758 dol.); JAV LB New York apygarda, per Vincą Padvarietį 100 dol.; JAV LB Philadelphia apylinkė, per A. Mašalaitienę 370 dol. (iš viso 3,215 dol.); JAV LB Putnam apylinkė, per A. Zalonienę 250 dol. (iš viso 1,785 dol.); JAV LB St. Petersburg apylinkė, per S. Juozapavičių 100 dol. (iš viso 4,062 dol.).

PLB Fondo vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems Lituanistikos katedros rėmėjams. Lėšų telkimo vėjus sėkmingai vyksta ir kviečiame visus prisidėti prie Lituanistikos katedros steigimo. 1986 m. kovo mėnesio 31 d. Lit. katedros ižde buvo \$492,196.08. Dar reikia surinkti \$107,803.92. Čekius prašome rašyti ir siųsti: Lituanistikos katedra arba Lithuanian World Community Foundation, 5620 S. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636.

Vytautas Kamantas
PLB Fondo pirmininkas

Nijolė Balzarienė
PLB Fondo reikalų vedėja

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

OLANDAI DAINUOJA LIETUVIŠKAI

Amsterdame, Olandijoje, žydų tautybės žurnalistas **Isakas Kaplanas** suorganizavo iš jaunų olandų chorą, pavadintą DAINA. Šis Dainos vienetas susideda iš 8 dainininkų — 4 merginų ir 4 vyrų, įskaitant ir jų vadovą muziką **Paul de Boer**.

Kilusiam iš Lietuvos žurnalistui Isakui Kaplanui talkinant, atsirado būrelis balsingų jaunų olandų, kurie 1982 m. susidomėjo lietuviškomis liaudies dainomis ir kelioliką jų pramokę pasirodė Amsterdame lietuvių susirinkime, o vėliau aplankė Paryžių ir net JAV bei kitas vietas. Laikui bėgant keitėsi dainininkų sudėtis, bet vadovo muziko Boer ryžtu vienetas išsilaukė ir tobulėjo. Pažymėtinas puikus žodžių tarimas, kurio galėtų pavydėti ne vienas mūsų choras ar solistas.

Chicagoje veikiančių akademikų skautų kvietimu, olandų Dainos vienetas lankėsi Chicagoje ir davė net tris koncertus. Pirmieji du koncertai vyko Jaunimo centre — Velykų sekmadienį ir trečiadienį (III. 30 ir IV. 2), o trečiasis — ketvirtadienį, naujojoje LB soc. reikalų tarybos svetainėje. Pirmuosiuose koncertuose neteko dalyvauti, tad ir savo išpuodžių perduoti negaliu. Svetainėje įvykęs olandų Dainos grupės koncertas sužavėjo visus klausytojus, kurių buvo visa šimtinė. Tai išimtinai vyresnio amžiaus žmonės, gyvenantieji Marquette Parko aplinkoje. Dažnas savo kojomis pasiekia šias patalpas, venėjas vakarinių ir naktinių išvykų. Tad, dienos metu suruoštas koncertas atitiko vyr. amžiaus žmonių padėčiai, o sumažintos kainos — kišenei.

Olandai, gražia lietuvių kalbos tartimi, padainavo kelioliką lietuvių liaudies ir lietuvių kompozitorių oran-

žuotų dainų, pažadinę klausytojų atmintyje baigiamas primiršti jaunystėje dainuotas dainas apie mergelę, bernelį, žirgelį, dvarelį, svirnelį ir t.t.

Olandai šiltai buvo klausytojų priimti ir nesigailėta katučių. Padėkos žodį tarė LB soc. reikalų tarybos pirm. Danguolė Valentinaitė. Pastebėjusi, kad vienas dainininkas neturi liet. tautinės juostos, padovanojo ir čia pat jį apjuosė. Žinodama brangią 8 žmonių tolimą kelionę, per stalus paleido krepšelį ir susirinkusieji sumetė visai padoria 170 dol. sumelę.

Malonu girdėti ir smagu klausyti, kai svetimtaučiai susižavi mūsų dainomis ir jas perduoda mums ir kitų kraštų gyventojams. Olandų Dainos grupė antrą kartą vieši Amerikoje, davusi koncertus Chicagoje, Detrote, Toronte ir dabar Clevelande. Kiek darbo ir ištvermės turi parodyti dainininkai, kol išmoksta reikiama tarti lietuviškus žodžius ir suprasti dainos turinį, nes dažniausiai dainos žodžius palydi ir atitinkama veido išraiška. Dainos grupei netrūko nei vieno nei antro, užtai padėka ir pagarba jiems visiems, o ypačiai vadovui muzikui Paul de Boer.

Negalima užmiršti, kuris šių dainos grupę suorganizavo norą lietuviškas dainas dainuoti ir supažindino su tuo kraštu — Lietuva. Tas žmogus yra net ne lietuvis, o tik gyvenęs Lietuvoje ir pamilęs tą kraštą, tai žydų tautybės žurnalistas Isakas Kaplanas. Būdingu sutapimu, š. m. balandžio 1 d. Tėviškės žiburiai atspaudė olandės žurnalistės dr. An Salomonsono pasikalbėjimą su Isaku Kaplanu, paskelbtą Amsterdame dienraštyje "Händelsblad" — 1986. I. 13 d. I. Kaplanas žurnalistei pareiškė: "Vakaruose pasidariau dar didesnis lietuvis".

LMF Chicagos klubo valdyba prie velykinio stalo. Iš kairės: Aleksandra Likanderienė, Albina Paškienė, Svajonė Kerelytė, pirm. Jolanda Kerelienė, Marija Macevičienė, Stefa Burokienė, Gražina Vaičaitienė.

I. Kaplanas nuo 1980 m. gyvena Olandijoje ir šis pasikalbėjimas duotas jo 80 metų amžiaus sukakties proga. Gaila, kad jis nieko neužsiminė apie jo suorganizuotą olandų Dainos grupę. Lietuviškoji enciklopedija apie olandų Dainą taip pat neužsimena nė žodžio, nors apie kitas "Dainas" ir rašo.

Tenka pasidžiaugti svetimųjų ryžtu skleidžiant lietuvišką dainą ne tik mūsų pačių, bet ir kitataučių tarpe bei garsinant Lietuvos vardą. Tai savo rūšies ambasadoriai. Būtų gražu, kad jie dėvėtų lietuvių tautinius rūbus, bet klausimas kiek ilgai Daina išsilauks ir dainuos lietuviškai. Juk Šveicarijoje yra lietuvių tautinių šokių grupė, sudaryta iš grynų šveicarų, vadovaujama Stasiulienės, bet jau mažai apie ją girdėti. Ar dar tebeveikia? Tai vis atskirų asmenų nuopelnai, o organizacijos galėtų finansiniai paremti ir sudaryti progas pasirodymams. Dainininkai ir šokėjai nori savo darbo vaisiais pasidalinti su visuomene, o ne vien tik repetuoja. Jei visuomenė nepakankamai tokiomis grupėmis domėsis, tai mažesnės organizacijos ne-

įstengs jų išsikviesti, nes finansinė našta gali būti per didelė.

Šis Dainos koncertas buvo maloni atgaiva, tik nepatogiu laiku iškviesta. Lietuviai didžiulias šventes yra įpratę praleisti savųjų šeimų draugėje, todėl buvo per mažas susidomėjimas, tuo labiau, kad ir kiti tą pačią dieną koncertavo.

VELYKINIS STALAS

Lietuvoje buvo daug gražių papročių, išgalėjusių su krikščionybės atėjimui. Didžiosios krikščionių šventės: Kalėdos, Velykos, Sekminės ir kitos buvo iškilmingai švenčiamos ir paminimos. Išeivijoje lietuviai šiuos gražius papročius atgaivina ir įgyvendina. Chicagoje turėjome priešvėlykinius pusryčius, ruoštus Jaunimo centro valdybos Verbų sekmadienį, velykinius pusryčius suruošė LB soc. reikalų tarybos Chicagos skyrius savo naujoje būstinėje — Velykų pirmą dieną, puošnų velykinį stalą suruošė L. M. Federacijos Chicagos klubo valdyba Atvelykyje (1986. IV. 6), Jaunimo centro didž. salėje. Į šį pastarąjį renginį atsilankė apie 300 žmonių ir pasigerėjo įvairiomis gėrybėmis apkrautu, meniškai išpuoštu stalu. Prie nulaužtos "beržo šakos" "ežienė" džiaugėsi savo mažąja šeimynėle, visų dalyvių patraukusi žvilgsnį. Paštetai,

kumpiai, dešros, "zuikiai", mišrainių dubens ir daugelis kitų gėrybių kuteno gomurį. O tortų, tortų visas tuzinas, lyg išvirtę Grigo ratai, gulėjo laukdami savo eilės, bet visų viršiausias, lyg Gedimino pilies bokštas stovėjo raguotis, apsuptas įvairių skanumynų.

Pobūvį atidarė ir jam vadovavo klubo pirm. Jolanda Kerelienė. Kiekviena valdybos narė turėjo savo paskirtį ir pareigas. Pirm. J. Kerelienė pasidžiaugė gausiais svečiais, supažindino su dalyvaujančiais lietuviais veikėjais ir visus pasveikino.

Vicepirm. — renginių vadovė Marija Macevičienė pakvietė kun. J. Vaisnį, SJ sukalbėti maldą ir palaiminti stalą.

Meninę programą atliko Ramutė Kemežaitė, pritar-dama gitara, padainavusi keletą lietuviškų dainų. Po šios trumpos programos, M. Macevičienė su kun. J. Vaisniu susidaužė kiaušiniiais ir šiuo simboliu atidarė velykines vaišes.

Kad išvengtų spūsties, valgiais apkrautas stalas buvo padalintas į dvi lygias dalis, o pasiimti maistą, burtų keliu buvo iškviesti stalais. Taip buvo išvengta susigrūdimo ir per trumpą laiką visi apsirūpino maistu.

Geroje nuotaikoje prabėgo keletas valandų, pabendrauta su draugais ir pasidalinta dienos išpuodžiais.

Olandai dainininkai koncerto metu su vadovu Paul de Boer.

V. Bacevičiaus nuotr.

DOVANŲ PARDUOTUVĖ PATRIA

2646 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas.

Savininkai Fr. ir A. Šlutai,
telef. (312) 778-2100

CHICAGO

PREMIJOS ĮTEIKIMAS

Mirus sūnui Eugenijui, Irenos ir dr. Leono Kriaučeliūnų šeima jo atmintį įamžino, įsteigdama kasmetinę Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premiją. Premijai skirti sudaroma 5 narių komisija iš PLB valdybos, PLJ S-gos, JAV LJ S-gos atstovų ir Kriaučeliūnų šeimos dviejų narių. Komisija peržiūri gautus organizacijų bei asmenų siūlymus ir atranka laureatą. 1985 metų Eugenijaus Kriaučeliūno jaunimo premiją komisija paskyrė Algiiui Kuliukui, gyv. Londone, Anglijoje. A. Kuliuko kandidatūrą pasiūlė Didžiosios Britanijos lietuvių ir jaunimo sąjungų valdybos. A. Kuliukas yra kilęs iš mišrios šeimos ir lietuvių veikla susidomėjo tik prieš trejetą metų, o ypatingai pasižymėjo organizuojant taikos kelionę Baltijos jūra į Helsinkį, Suomiją.

Lietuviškų vestuvių, teatrinio vaidinimo, kuris bus pastatytas š. m. gegužės 11 d. Chicagoje, kūrėjos ir vadovės: M. Gabalienė, L. Ambrosini, D. Bindokienė, R. Poskočimienė ir D. Ilgintė.

(Plačiau apie A. Kuliuką rašo V. Danyla Dirvoje Nr. 13 ir 14).

Premijos įteikimas laureatui Algiiui Kuliukui įvyks š. m. gegužės 10 d. 5 val. vak. Jaunimo centro kavinėje, Chicagoje. Premijos įteikime dalyvaus ir pats laureatas Algis Kuliukas,

specialiai 3 dienom atskridęs iš Londono, Anglijos.

Be trumpos oficialios dalies, numatoma ir meninė programa, o po to vaišės. Įėjimas laisvas ir aukos nebus renkamos.

Lietuviškoji visuomenė, ypač jaunuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

• A. L. T. Sąjungos premijų jaunimui už rašinius įteikimas įvyks gegužės 4 dieną, 2 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje.

Po premijų įteikimo vyks trumpa meninė programa ir pabendraavimas prie kavutės. Įėjimas veltui.

Kviečiama visa lietuviškoji visuomenė.

Artimiausių renginių
Jaunimo centre
kalendorius

• Balandžio 20 d. 3 val. p. p. Margučio ruošiamas

solistės Nelės ir Arvydo Paltinų koncertas.

• Balandžio 26 d. 7:30 val. vak. Grandinėlės koncertas, ruošiamas Lietuvių tautinių šokių ansamblio GRANDIS.

• Balandžio 27 d. 3 val. p. p. (sekmadienį), Lietuvos generalinių konsulų: Juzės Daužvardienės ir Vaclovo Kleizos pagerbimas, ruošiamas spec. komiteto, pirmininkaujamo Birutės Jasaitienės, dalyvaujant 103 organizacijoms.

Akademine dalyje kalbės Lietuvos atstovas prie Vatikano Stasys Lozoraitis (atstovas Washingtone dr. St. Bačkis, dėl sužeidimo eismo nelaikė, negali dalyvauti), senųjų ateivių ainis, žurnalistas Stasys Pieža ir JAV LB Krašto valdybos pirm. Algimantas Gečys. Žodį tars ir abu konsulai.

Meninę dalį atliks solistas Algirdas Brazis, vyčių choras, diriguojamas muziko Fausto Strolis ir tauti-

nių šokių grupė Grandis, vadovaujama Irenos Smieliauskienės.

Po pagerbimo vaišės ir pabendraavimas apatinėse salėse.

• Gegužės 10 d. 5 val. vak. (šeštadienį) JC kavinėje Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premijos įteikimas.

• Gegužės 11 d. 3 val. p. p. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje Dainavos ansamblio pastatymas "Lietuviškos vestuvės".

Į visus renginius bilietai gaunami Vaznelių Gifts International prekyboje, 2501 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, tel. (312) 471-1424.

A. Juodvalkis

Toolmakers
Gage Makers
Gage Grinder Hand
TOP RATES. FULL
BENEFITS/OVERTIME
INCL. DENTAL AND
401/K PROGRAM.
Call 313-544-8181
IE & E INDUSTRIES INC.
(15-21)

REMKIME TAUTOS FONDĄ

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

Nuo Černiaus iki Galvanausko (3)

Prestono paskalos

10. Černius, generolas Jonas... Ministeris Pirmininkas... Nuo 1935 m. kariuomenės štabo viršininkas... 1937 m. lapkričio 23 d. prezidento aktu pakeltas į brigados generolus... Jam buvo pavesta sudaryti ministerių kabinetą ir jis tapo ministru pirmininku 1939 m. kovo mėn.

Be abejonės geras karys, tačiau nieko daugiau — sunkiai susigaušo (if anything rather dense).

11. Čiurlionis, Stasys... ėjo įvairias pareigas iki 1928 m., kada buvo paskirtas susisiekimo ministru. Yra žinomo dailininko ir muziko vėlionio Čiurlionio brolis. Šiuo metu neužima jokios reikšmingesnės pozicijos.

12. Daukantas, pulkininkas Teodoras (anksčiau ūkininko partijos, vėliau susijęs su tautininkais)... Nuo 1906 iki 1911 vadovavo (jūrų pestininkų? — V. M.) kuopai Rusijos kautynių laivuose 'Slava' ir 'Imperatorius Povilas I'. 1911-1914 baigė su pasižymėjimu generalinio štabo akademią. Baltijos laivyno štabo operacijų sekcijos viršininkas. 1916 m. apdovanotas (prancūzų) Garbės Legiono ordinu už sėkmingą rusų karių transporto suorganizavimą į Prancūziją. Nuo 1924 m. balandžio 18 d. sekančių metų rugsėjo 24 d. — Lietuvos krašto apsaugos ministeris. Tais metais pasitraukė iš

kariuomenės ir buvo išrinktas nereguliarių dalinių, žinomų kaip 'partizanų sąjunga' (Šaulių Sąjunga) pirmininku ir dėstė universitete. Po 1926 m. perversmo, kuriame vaidino žymią rolę, paskirtas generalinio štabo viršininku, o 1927 m. rugpjūčio 9 d. buvo paskirtas krašto apsaugos ministru. Kad juo nusikratyti, Lietuvos vyriausybė jį paskyrė generalinio konsulu Brazilijai. Iš ten atšauktas 1935 m. ir 1937 m. buvo paskirtas vadovauti Lietuvos prekybos laivynui.

Jis yra gabus, garbingas ir tiesus. Lankėsi Anglijoje kaip laivyno kariūnas ir turi simpatijų britams.

13. Dirmantas, brigados generolas Stasys... Mokėsi Vilniuje, Varšuvoje, Maskvoje. Studijuojant Vilniuje jo korepetitorius buvo A. Smetona, dabar respublikos prezidentas. Tarnavo rusų armijoje laike didžiojo karo ir buvo apdovanotas šv. Onos ir Stanislavo ordinais... Karo Mokyklos inspektorius, vėliau viršininko pavaduotojas, Vytauto Didžiojo karininkų kursų rektorius. 1933 m. pasitraukė iš kariuomenės ir buvo universiteto technikos fakulteto dėstytojas. 1935-1938 metais krašto apsaugos ministeris.

Nepaisant fakto, kad jis yra prezidento Smetonos šalininkas, Dirmantas politiniai laikomasi bespalviu. Visų pripažintas inteligentiš-

ku ir kultūringu karininku. Pakeltas į brigados generolus 1937 m. rusėjo mėn.

14. Galvanauskas, Ernestas... Dalyvavo Rusijos 1905 revoliucijoje ir tris mėnesius 1906 m. buvo suimtas, 1913 m. tarnavo prancūzų bendrovėje, veikiančioje Serbijoje... išvažiavo į Paryžių Austrijos ir Bulgarijos kariuomenėm okupavus Serbiją.

Tarnaudomas kaip inžinierius Prancūzijoje buvo paskirtas Lietuvos delegacijos į Taikos Konferenciją nariu. Grįžęs 1919 m. Lietuvon buvo paskirtas ministru pirmininku. Sekančiam kabinete buvo finansų ministru 1922 m. vėl min. pirm. 1924-26 m. buvo Lietuvos ministru Londone... Eidamas tas pareigas jis, atrodo, priešinosi susitarimui Lietuvos skolų likvidavimui, kas buvo sutvarkyta jį atšaukus.

Aš nežinau kaip Galvanauskas elgtųsi būdamas valdžioje, bet joje nedalyvaudamas jis yra žavingiausias, inteligentiškiausias ir išprūšęs (polished) lietuvis sutiktas per mano būvimą Lietuvoje.

Jis yra patikima enciklopedija informacijų ir žinių apie visus dalykus ir po keturių valandų pokalbio jis yra toks šviežias kaip ir pašnekėsį pradedant. Nors jis laikomas praktišku, o ne partijos politiku, aš jį radau daugiau teoretiku ir svajotoju, mėgstančiu pasvarstyti kas bus po tūkstanties metų.

Atrodo, kad jis 1922 m. griežtai, bet taktiškai pravedė Klaipėdos krašto lietuvių okupaciją.

Po 1928 m. Galvanauskas visai pasitraukė iš politinio gyvenimo ir įsitraukė į biznį Klaipėdoje, ypač miško eksporto, toje srityje bendraudamas su sovietų medžio eksporto koncernu.

(Bus daugiau)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

JAUNIMAS RUOŠIASI

Australijos jaunimas labai ir rimtai ruošiasi būsimam VI-jam Pas. Lietuvių Jaunimo Kongresui. Tai yra milžiniškas darbas, tačiau jis yra dirbamas jaunų ir pasiryžusių Australijos jaunimo atstovų ir, be jokių abejonių, šis kongresas bus pilnai paruoštas ir, reik tikėtis, labai gerai pavykęs. Sydnėjaus pirmininkė dr. Rita Barkutė, taip populiari ne tik Sydnėjaus jaunimo, bet visos bendruomenės tarpe, dirba - lietuviškai pasakius - net po praktiką, neturėdama saviems malonumams tur būt nei laiko. Jos pagrindinis rūpestis yra kongreso patys pirmieji pradai Australijoje. Tai atidarymas Sydnėje kitų metų gruodžio 20 dieną, Vėliau Kalėdų šventės, Kongreso

atidarymas, pamaldos, susipažinimo vakaras, bendros Kūčios, ekskursijos ir kita. Visam tam reikalinga daug padėjėjų, surasti apgyvendinimą, transportą, nes penkias dienas reiks virš 100 atstovų pristatyti į jiems reikalingas vietas ir t.t. Be viso ji, su kitais vadovais, ieško gerų prelegentų paskaitoms ir padėjėjų tiek kultūriniais, tiek lietuviškiems tiek ir pramoginiams parengimams. Tačiau žinant Ritos darbštumą, jos populiariumą ir tą, kone visuomet gražią šypsena, visi darbai bus tikrai gerai paruošti ir visos kliūtys nugalėtos.

Adelaidėje, kaip praneša vienas iš vadovų dr. Antanas Stankevičius, jau yra užsakyta labai puiki žemės ūkio kolegijos patalpa, kur

Australijos Lietuvių Dienų rengimo komitetas Sydnėje. Sėdi iš kairės: ižd. Laurie Cox, sekr. Pajauta Pullinen, pirm. Alius Migus, vicepirm. Kęstutis Protas, spaudos atst. Jonas Zinkus, sporto atst. Jurgis Karpavičius. Stovi: dr. Genovaitė Kazokienė, Julija Lašaitienė, Arminas Šepokas, Marina Cox, Daiva Bieri, Albinas Giniūnas, Nijolė Vencloviienė, prel. P. Butkus, Irena Zakarauskiene ir Bronius Žalys. Visi yra paskirų parengimų vadovai ir atstovai.

vyks jaunimo stovykla. Ši vieta yra 40 kilometrų nuo Adelaidės, joje yra visi patogumai, sporto įrengimai, plaukimo baseinas ir šiose patalpose gali gyventi 350 asmenų.

Visoje Australijoje jau yra pradėtas šio Jaunimo Kongreso piniginis vajas. Daroma viskas - nuo pietų Lietuvių Namuose, loterijų, automobilių lenktynių, pinigų rinkimo, važinėjant po namus, iki būsimų antrųjų jaunimo dainininkių 'Svajonių' koncertinių gastrolių po Australijos lietuviškasias kolonijas. Jau baigiamas paruošti puikus šio kongreso plakatas, kuris bus padarytas keliomis kalbomis ir bus pasiųstas į paskirus kraštus, kuriuose yra mūsų lietuviškosios kolonijos ir lietuviškasis jaunimas.

dedamą leisti 'Mūsų Pastogė', ką jis ir pradėjo daryti nuo 1949 metų. Gyvendamas Sydnėje, jis dalyvavo įvairiose kultūrinėse draugijose, 'Plunksnos' klube, 'Šviesos' sambūryje ir kt. Dėl asmeniškų nesusipratimų Sydnėje, jis vėliau persikėlė gyventi į Melbourną, išigijo toliau nuo miesto gražią didelę sodybą, kurioje lietuviai studentai surengdavo savo pobūvius ir kultūrines išvykas. Prieš keletą metų, kai Pelenų dienos didžiuliai gaisrai nusiaubė Viktorijos valstiją, sudegė ir Žukauskų sodyba.

Nors paskutiniu metu J. Žukauskas ir nebedalyvavo bendruomeniniame gyvenime, tačiau jis Australijos lietuvių, ypatingai spaudos darbuotojų ir kultūri-

ninkų tarpe yra išrėžęs gilią vagą ir jo darbai niekuomet nebus čia pamiršti. Išėkis ramybėje, mielas mano vyresnysis kolega.

LIETUVIŲ DIENOS SYDNEJUJE

Laikas taip greitai bėga, kad iki būsimųjų Australijos Dienų Sydnėje jau beliko tik kiek daugiau negu pusmetis. O atrodo, kad šios Lietuvių Dienos turėtų būti puikios. Komitetas, susidedantis iš paskirų organizacijų atstovų, jau yra beveik viską paruošęs. Salės pilnai užsuktos, parengimai suplanuoti ir komitetas, vadovaujamas jauno ir energingo Aliaus Migo, dirba išsijusę, laukdami svečių iš visos Australijos ir užsienio.

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

RUTA PAUPERAS, Mgr.

KELIONĖ NR. 1	gegužės 29 d. iki birželio 12 d.
Iš Niujorko	\$1,590.00
KELIONĖ NR. 2	birželio 14 d. iki birželio 28 d.
Iš Niujorko	\$1,890.00
KELIONĖ NR. 3	liepos 17 d. iki liepos 31 d.
Iš Niujorko	\$1,895.00
KELIONĖ NR. 4	rugpjūčio 9 d. iki rugpjūčio 23 d.
Iš Niujorko	\$1,935.00
KELIONĖ NR. 5	rugšėjo 12 d. iki rugsėjo 26 d.
Iš Niujorko	\$1,685.00
KELIONĖ NR. 6	spalio 3 d. iki spalio 17 d.
Iš Niujorko	\$1,480.00
KELIONĖ NR. 7	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
Iš Niujorko	\$1,471.00

Kelionių maršrutas: 1 diena Maskvoje,
11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambarį, įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandioziniu Naujų metų sutikimo baliumi.)

Tarpininkaujame perkantiems automobilius (Automobilių kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,500 rb., VAZ 2107 — 4,470 rb., VAZ 2106 — 4,130 rb., VAZ 2103 — 3,900 rb., VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus išskvėtimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163,
CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI:
(312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais „FINNAIR“ lėktuvais.

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8439.

MIRĖ RAŠYTOJAS JUOZAS ŽUKAUSKAS

Vasario pabaigoje, išsiliejęs kraujui smegenyse, Melbourne mirė pirmasis Australijos lietuvių laikraščio 'Mūsų Pastogės' redaktorius diplomuotas teisininkas, rašytojas ir žurnalistas Juozas Žukauskas. Gimęs 1909 metais Mažeikiuose, jis baigė Šiaulių gimnaziją ir 1936 m. teisių fakultetą Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Baigęs mokslus jis dirbo spaudoje. 1936-38 metais buvo 'Trimito' redaktoriaus pavaduotojas, vėliau spaudos referentas Visuomeninio Darbo Valdyboje. 1941-42 metais Vilniuje redagavo 'Naująją Lietuvą'. Savo kūrybinius darbus talpino 'Lietuvos Aide', 'Vaire', 'Trimito', 'Kary', 'Jaunojoj Kartoj', 'Akademike' ir kitur. Jo novelė apie liaudies menininką laimėjo savaitraščio 'Savaitė' novelių konkurso premiją. Išvykęs į Vokietiją dalyvavo Rašytojų Metraštyje. Australijoje, buvęs tuometinis Australijos Lietuvių D-jos pirmininkas Ant. Baužė pakvietė jį redaguoti ten pra-

"Amber Holidays"

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Gegužės 7 — 1344.00	Rugpjūčio 14 — 1555.00
Gegužės 20 — 1665.00	Rugsėjo 2 — 1885.00
Birželio 18 — 1539.00	Rugsėjo 17 — 1421.00
Liepos 16 — 1731.00	Spalio 1 — 1538.00
Liepos 21 — 1348.00	Gruodžio 26 — 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

[staigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

ALT S-gos konkurse premijuotas rašinys

Kaip vertinti tautybę išeivijoje?

Paulius G. Bindokas

Kai kalbame apie lietuvių Amerikoje ar kuriame kitame Vakarų pasaulio krašte, kuriame po Antrojo pasaulinio karo apsigyveno lietuviai pabėgėliai, susiduriame su labai komplikota tema. Vienaip apie tautybę galvoja lietuviai, kurie į Ameriką emigravo iš nepriklausomos Lietuvos ar dar anksčiau. Žinoma, daugelis jų jau yra mirę, bet ir jų palikuonis mes vadiname senaisiais ateiviais.

Kitaip savo tautybę vertina lietuviai, vadinami naujaisiais ateiviais, arba išeiviais, o dar kitaip į savo kilmę žiūri tų išeivių vaikai, jau gimę ir augę išeivijoje. Jiems Lietuva yra labai abstraktus kraštas, tėvų žemė, kurią reikia mylėti, jai dirbti ir aukotis. Tai reiškia kalauja ne tik nemažai laiko ir pastangų, bet ir visos jaunulio galvosenos pasikeitimo.

Amerikiečiai nedaug galvoja apie savo tautybę ir patriotiškumą (nežinau, ar taip yra visuose kraštuose, kuriuose gyvena vadinamoji išeivija, bet aš gimiau ir gyvenau Amerikoje, tai lengviausia apie šį kraštą kalbėti). Čia tokia didelė laisvė, kad žmonės nenori net vėliavų iškabinti tautinių švenčių metu, o valdžia bijo įsakyti, kad nebūtų kokio piliečių laisvės varžymo...

Prieš kelerius metus, 1976 metais buvo švenčiamas Amerikos 200-sis gimtadienis, tai tuomet buvo daugiau dėmesio kreipiama į patriotiškumą. Bet Amerika yra dar jauna valstybė. Palyginkime Lietuvos valstybės 700 metų amžių (nuo Mindaugo laikų) ir Amerikos 200 metų. Amerika neturi stiprių savo tautinių tradicijų, nes ji yra sudaryta iš daugelio tautų emigrantų, kurie atsivežė savo tradicijas. Nežiūrint, kad Amerika buvo vadinama Tautybių suvirinimo katilu, daugiausia tos etninės grupės išliko 'nesuvinintos'.

Tačiau amerikiečiai tampa labai patriotiškais, jei kuri svetima valstybė kėsina į Amerikos gyventojus ar garbę. Pvz. kai teroristai (iš Irano, ar kurie kiti) pagrobia Amerikos piliečius, amerikiečiai labai stipriai reaguoja. Taip pat jų tautinė savigarbą labai pasireiškia, kai amerikiečiai ką nors pasiekia ar laimi, pvz., kai astronautams pavyko pasiekti mėnulį, kai NASA sėkmingai savo mechanizuotus erdvėlaivius išsiuntė į tolimas planetas, kai Amerikos sportininkai laimi medalius olimpiadose ir t.t.

Tokie įvykiai, kai amerikiečių tautinis jausmas yra stipriai sukrečiamas, nėra labai dažni. Šiaip jau kasdieniniame gyvenime tautiškumas amerikiečiams lyg visai neegzistuoja. Aš manau, kad taip

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos skelbto konkurso jaunimo rašiniams, jury komisija iš kun. Pr. Garšvos, V. Gedgaudo, V. Kasniūno, V. Kerelytės ir V. Jonušienės š. m. balandžio 2 d. išrinko pirmai premijai 250 dol. rašinius Pauliaus Bindoko ir Ramonos Steponavičiūtės. Antrai premijai 125 dol. išrinko rašinius Vidos Brazaitytės ir Adomo Didžbalio. Pažymėjimai skiriami visiems dalyvavusiems konkurse. Buvo gauta 12 rašinių.

Premijų įteikimas įvyks š. m. gegužės 4 d. 2 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje.

yra visose laisvose tautose, kur nereikia už savo tautiškumą kovoti, nereikia jo ginti ar įrodyti, kad vertini savo tautybę labiau už viską.

Man taip pat atrodo, kad ateiviai iš kitų pasaulio kraštų kurie yra laisvi (pvz. Italijos, Vokietijos, Meksikos ir t.t.) taip pat nelabai daug dėmesio kreipia į savo senąją tėvynę. Jie atvažiuoja į Ameriką ieškoti geresnio gyvenimo. Jų senoji tėvynė pati gražiai ir laisvai tvarkosi, ji nėra jokiam pavojui. Todėl žmonės naujame krašte gyvena ramiai ir ja nesirūpina. Jeigu jie pasiilgsta savo senųjų namų arba gimtinių, tai gali lengvai nuvažiuoti ir juos aplankyti. Jie gali giminėms rašyti laiškus ir siųsti siuntinius be jokių suvaržymų.

Lietuviams, arba kitiems pavergtų tautų išeiviams, yra kitaip. Jie tiki, kad gyvendami laisvėje turi padėti savo pavergtiems tautiečiams ir savo kraštui. Sitas nusiteikimas yra lengviau suprantamas vyresnės kartos lietuviams, kurie į šį kraštą atvyko jau suaugę, arba paaugę. Gimusiems išeivijoje lietuviams yra daug sunkiau suprasti, kad lietuvių tautybė yra svarbi.

Pirmiausia juos veikia bendros amerikiečių pažiūros į savo tautybę, kurias jau minėjau šio rašinio pradžioje. Amerikos lietuviukas gimė ir augo tų pažiūrų aplinkoje ir jos negali neveikti jo nusistatymo. Norint, kad jaunuolis pasisakytų už savo lietuviškumą, jam reikia sąmoningai apsispręsti būti lietuviu.

Ne kiekvienas pilnai supranta, kodėl reikėtų padėti tiek daug pastangų ir pasirinkti lietuviškumą, kai daug lengviau yra būti tokiu, kaip daugumas jo draugų ir kitų, kasdien sutinkamų žmonių.

Kadangi šiais laikais žmonės (jauni ir senesni) mėgsta klausti: 'Kokia man iš to nauda?', tai ir lietuvių kilmės jaunuolis gal paklaustų: 'Kokia man nauda iš lietuviybės? Ką aš gausiu už savo darbą ir pastangas?'

Kaip vertinti tautybę išeivijoje, čia gimusieji lietuviai turėtų būti mokomi nuo labai jauno amžiaus. Reikia išaiškinti jaunam vaikui, ir vėliau jaunuoliui, kad lietuviybė

Amerikoje jam ne tik nekludys, bet daugeliu atveju bus naudinga.

Pirmiausia, tautybė padės jaunuoliui suprasti savo kilmę ir net savo charakterį - pažinti save, - nes kiekvienos tautos žmonės turi savo būdo ypatybes, todėl ir lietuvių kilmės jaunuolis dalį jų yra paveldėjęs.

Šiais laikais Amerikoje yra įprasta įvairioms tautinėms ir rasinėms grupėms ieškoti savo 'šaknų', savo kilmės praeities. Lietuvis, studijuodamas savo tautos praeitį, neturės ko gėdytis, o tik didžiulis, nes mūsų protėviai buvo narsūs ir garbingi. Jie nebijojo kovoti dėl savo teisių ir laisvės net su daug didesniais ir stipresniais priešais (pvz., spaudos draudimo metais, tautinio atgimimo laikais ir t.t.). Net tada, kai nebuvo daug vilčių laimėti, jie vis tiek kovojo, pvz. dešimt metų trukęs partizanų karas Lietuvoje po antrosios rusų okupacijos, arba ir šiuo metu vykstantis pasipriešinimas prieš religijos laisvės suvaržymą ir žmogaus teisių pažeidimus.

Pažindamas savo tautos praeitį ir save, lietuvis jaunuolis turės daugiau pasitikėjimo savimi. Jis jaus, kad nėra tik paprastas, eilinis žmogelis, bet lietuvis, kurio tauta yra sena ir garbinga, drąsi ir nepalūžianti.

Antras vertingas lietuviybės plusas jaunuoliui išeivijoje, yra pati lietuvių kalba. Jau iš lituanistinių mokyklų žinome, kad tai seniausia gyvoji pasaulio kalba, kurios pagalba mokslininkai tyrinėja indoeuropiečių prokalbė.

Senienų (antiques) vertė amerikiečiai gerai supranta. Jie ieško senų baldų, įrankių, pinigų ir kitokių daiktų, juos renka ir brangina. Tuos daiktus ne tik deda į muziejus, bet žmonės mielai pasideda privačiuose namuose ir didžiulį turėdami kokią retą senieną.

Mes, lietuviai, turime tikrą brangią senieną, tūkstančių metų senumo ir, svarbiausia, galime ją gauti visai veltui, jei tik panorime.

Jau vien tik dėl lietuvių kalbos senumo ir svarbumo verta ją išmokyti ir pasigirti savo draugams (kurie moka tik vie-

ną anglų kalbą), kad gali kalbėti kalba, labai panašia į tą, kuria ir tolimi anglų kalbos proseneliai kalbėjo! Kadangi lietuviškai tebemoka mūsų tėvai, o ypač mūsų seneliai, tai lietuvių kalbą mums išmokyti yra visai nesunku, palyginus su amerikiečiais ar kitų kraštų mokslininkais, kurie ilgus metus vargsta, kol išmoksta tiek lietuviškai, kad galėtų tą kalbą tyrinėti.

Yra ir praktiškos naudos iš lietuvių kalbos mokėjimo. Visiems mums reikia aukštesniose mokyklose mokytis kurios nors svetimos kalbos. Mokėjimas lietuviškai čia labai padeda, nes protas jau turi kitos, ne anglų, kalbos discipliną. Pvz., mokėjimas linksniuoti padeda mokytis lotynų, prancūzų ar vokiečių kalbos, nes tada tų kalbų gramatika neatrodo tokia keista. Taip pat padeda ir su įvairių kalbų tarimu, nes mes lietuviškai taria me žodžius taip, kaip jie parašyti, o amerikiečiams labai sunku, nes jie įpratę viską tarti pagal anglų kalbos taisykles.

Taigi, net ir prastai mokantiems lietuvių kalbą, yra daug lengviau mokytis kitų kalbų, negu jos visai nemokantiems.

Trečia - lietuvis jaunuolis gali turėti didesnį ir įvairesnį draugų būrį negu amerikietis. Daug lietuvių priklauso įvairioms jaunimo organizacijoms, Per suvažiavimus, pasilinksminimus, kongresus, vasaros stovyklas ar kursus, susirenka jaunimas iš įvairių Amerikos, ir net iš kitų kraštų, vietovių. Tokiu būdu galima turėti draugų visame Pasulyje! Tokių progų amerikiečiui jaunuoliui sunku rasti.

Atrodo, kad lietuviškumas išeivijoje duoda tik naudos jaunuoliui, nors ta nauda yra daugiau dvasinė, negu materialinė. Be to, savo tautybės niekada nereikia slėpti nuo amerikiečių draugų, bijant kad būsi išjuoktas. Apie lietuvių niekas nepasakoja negražių anekdotų, kaip apie kai kurias kitas etnines grupes. Lietuviai ir išeivijoje yra garbingi, laikosi įstatymų ir retai

pasitaiko kokia lietuviška pavardė, surišta su kriminaliniais nusikaltimais. Pasisakęs, kad esi lietuvis, dažnai pasijunti lyg būtum iš kitos planetos: klausėjas neturi jokio supratimo, kur ta Lietuva yra. O jeigu apie lietuvių iš viso yra ką girdėjęs, tai kad jie moka suruošti gražias, dideles tautinių šokių ar dainų šventes.

Man atrodo, kad vienintelė tikra priežastis, dėl kurios jaunas žmogus nenori būti lietuviu - yra tinginystė. Neužtenka tik pasakyti: aš esu lietuvis. Reikia truputį pastangų. Kadangi mūsų tėvynė yra pavergta, būti lietuviu reiškia ir aktyviai dirbti jos laisvinimo darbą. Taip pat reikia išmokyti lietuviškai, nes kalba yra tikra ir stipri tautiškumo žymė. Lietuviška veikla dažnai atima daug laiko. Jaunuoliai mėgsta sportuoti, mėgsta su draugais pabūti, ar kiek laisvo laiko turėti. Jeigu lankai lituanistinę mokyklą šeštadieniais sueigas ar susirinkimus sekmdieniais, o dar savaitės vakarais eini į tautinių šokių repetitijas, arba vasarą važiuoji į stovyklas, tai turi atsisakyti sporto, darbo (ir pinigų!), o kartais net draugų, kurie visa tokia veikla nesidomi ir jos negali suprasti.

Nežiūrint kai kurių nepatogumų ir interesų susikirtimo, lietuviybė yra vertingas įnašas į kiekvieno lietuvių jaunuolio dvasinį gyvenimą. Ji yra verta tų pastangų, kurios reikalingos savo tautybei išlaikyti. Tautybė yra vertinga mums patiems ir mūsų kenčiančiai tėvynei Lietuvai.

TOOL AND DIE JOURNEYMAN

Growing 17 year old medium sized stamping company with 9 man in-house tool room. Located Redford area. Steady year round work with benefits and profit sharing. Call days 9-4. METAL WORK INC. 313-255-5397. (15-17)

GOVERNMENT JOBS

\$16,040-\$59,230/year. Now Hiring.

Call 805-687-6000, Ext. R-5823 for current federal list. (12-19)

SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA JONAS ŠVOBA

Nepriklausomos Lietuvos istoriniai įvykiai. Išleido Vilties leidykla. Mecenatas — ALT S-gos Detroito skyrius. 424 psl. kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

— — — — — A T K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau atsiųsti man Jono Švobos knygą *Seiminė ir prezidentinė Lietuva*.

Vardas, Pavardė

Adresas

■ Iaiškai Dirvai

JUOKAI PRO AŠARAS

Kovo 27 d. Dirvos "Pro mėlynus akinius" humoristiniam skyriuje buvo atakliai pašiepiamos mūsų laimėjimų apžvalga". Joje taikliai pašiepiamos mūsų pastangos dėl Lietuvos laisvės ir lietuviybės išseivijoje. Toji apžvalga nenoromis sukelia daug skanaus juoko, tik, deja, tas juokas daugiau pro ašaras, nes apžvalgoje daug karčios tiesos. Pažvelkime į tuos išvardintus "laimėjimus", tik šį kartą palikime juokus į šalį:

1. Didžiuojamės, kad per virš 30 metų Amerikos valdžios pareigūnai mums bent kartą per metus pareiškia, kad Lietuva yra Sovietų okupuota, o mes čia laisvi ir didiname Amerikos turtą.

2. Tą patį pasako Didžioji Britanija ir Prancūzija, tik pastarosios deponuotą Nepriklausomos Lietuvos išdo auksą jau dabar priiskiria Sovietams.

3. Džiaugiamės, kad dar niekas Pabaltijo klausimo neiškėlė Jungtinėse Tautose, nes ten būtų nutarta, kad Lietuva yra laisva ir mes Vasario 16 d. turėtume kelti raudonas vėliavas.

4. Po milžiniškų pastangų kreipiantis į prezidentus, senatorius ir popiežius, iš tūkstančių Sovietų vergijon pakliuvusių tautiečių

mums pavyko išvaduoti vieną Simą Kudirką.

5. Mūsų santykiai su šv. Sostu visada buvo geri, bet tylūs. Net po keliolikos tūkstančių parašų peticijos, prašančios palaiminimo ir įsakymo nacionalistui lenkui vyskupui leisti Suvalkų lietuviams pasimelsti savo pastatytoje Suvalkų katedroje — vis ta pati tylą. Tačiau po tos tylos įvyko stebuklas: Po 700 metų Lietuvos krikštijimo kardų, krapyla ir lenkinimu, lenkas popiežius pirmą kartą viešai prabilo lietuvių kalba, suteikdamas mums palaiminimą. Nejaugi vėl teks laukti 700 metų kito tokio stebuklo?

"Pro mėlynus akinius" apžvalgoje humoras slepiasi daugumoje tame, kad ten pasakyta labai daug karčios tiesos.

Ne vieta čia ieškoti priežasčių ir kaltininkų, kad laisvinimo pastangos iki šiol atnešė pasigailėtinai menkus rezultatus. Mums reikia iš tiesų rimtai pagalvoti dėl geresnių ateities veiklos metodų bei priemonių. Tą turėtų padaryti visi veiksniai atskirai ir taip pat visi drauge turėtų ieškoti poveiksmingesnių darbų, kurie atneštų konkrečios naudos. Tegu "Pro mėlynus akinius" satyra atveria visų mūsų akis. Ne-

jaugi mūsų veikla, kainavusi išseivijos lietuviams virš ketvirtį milijonų dolerių kasmet, tik tokių laimėjimų verta? Tad ar ne geriau būtų daug stipriau remti lituanistines mokyklas, stipriau paremti lietuviškus laikraščius ir ruošti bei leisti rimtus veikalus apie Lietuvos padėtį anglų kalba? Tas daugiau prisidėtų prie lietuviybės išlaikymo ir taip pat labiau suementuotų išseiviją ir tuo pačiu mes būtume paveiksmingesni kovoje už Lietuvos laisvę.

Dr. Antanas Butkus

PHILADELPHIA

SOCIALINIŲ REIKALŲ TARNYBA

Philadelphijos LB apylinkės valdyba š. m. sausio mėnesį įsteigė Socialinių reikalų sekciją. Paskutinį kiekvieno mėnesio sekmadienį vyksta sekcijos informaciniai susirinkimai, kurių metu gaunamos informacijos apie įvairius miesto bei valstybės patarnavimus visuomenei ir ypatinai pensininkams. Prieš ir po susirinkimų nemokamai matuojamas kraujo spaudimas. Kas mėnesį pakviečiamas kurios nors srities žinovas ar specialistas padaryti pranešimą. Šie pranešimai taikomi visiems apylinkės nariams bei besidomintiems, ne tik pensininkams. Vasario mėnesį farmacininkas Algis Danta, šiuo metu turįs aukštą pareigą McNeil Laboratories vaistų įmonėje padarė labai įdomų pranešimą apie Tylenol vaistą. Kovo mėnesį teisininkas dr. Kazys Gudėnas, Liberty Federal banko direktorių tarybos narys suteikė visą eilę naudingų patarimų apie pelningą finansų tvarkymą ir asmeniską investavimą.

Balandžio 27 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Kultūros Centre, Lithuanian Music Hall patalpose, 2715 E. Allegeny Ave. įvyks paskutinis šio sezono socialinių reikalų sekcijos susirinkimas. Chemikė Dalia Jakienė dirbanti tyrinėjimo darbą Smith, Kline and French vaistų kompanijoje padarys labai įdomų pranešimą "Naujo vaisto išradimas laboratorijoje ir jo kelionė vaistinėn". Pranešimas bus pailiustruotas skaidrėmis. Tema aktuali jauniems ir vyresniems, nes visi esame paliesti ligų. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir pasinaudoti LB apylinkės valdybos suteikiama proga susipažinti su vaistų tyrinėjimo sritimi. Nuo 12:30 p. p. bus matuojamas kraujo spaudimas ir teikiama socialinių reikalų informacija.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Tauriajai Neolituanei

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

netikėtai užbaigus žemiškąją kelionę, Jos vyrą, mūsų mielą kolegą ANTANĄ, dukras RIMĄ ir VIKTORIJĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir liūdesio valandose drauge liūdime.

Jadvyga ir Vytautas
D i d ž i u l i a i

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

mirus, jos vyrui ANTANUI KAŠUBAI ir dukterims RIMAI ir VIKTORIJAI reiškiamo gilią užuojautą.

Regina ir Jonas
J u o d i k i a i

Mielai Kolegei, šviesiai Neolituanei

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

amžinybėn iškeliavus, Jos vyrą kolegą ANTANĄ, dukras RIMĄ ir VIKTORIJĄ bei jų šeimoms nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Milda ir Rimas
L i k t o r i a i

Mielai Korp! Neo-Lithuania Korporantei

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

staiga ir netikėtai mirus, Jos vyrą mūsų mielą kolegą ANTANĄ, dukras RIMĄ ir VIKTORIJĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaušdami liūdesio valandose dalinamės šios didžiosios nelaimės skausmu ir drauge liūdime.

Vida ir Donatas
S i l i ū n a i

Mūsų mielai

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

staiga mirus, jos vyrą ANTANĄ, mūsų mielą bičiulį, dukras RIMĄ ir VIKTORIJĄ su šeimomis ir gimines gilaus liūdesio skausme nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vincentas ir Aleksandra
G r u z d ž i a i

Mylimai seseriai ir tetai

A. A.

IZABELEI GUISKYTEI

mirus, JANINAI ŪSIENEI, GRAŽINAI

PAULIUKONIENEI, VYTAUTUI ŪSUI, jų

šeimoms ir kitiems artimiesiems, gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi.

Birutė Paprockienė

Mielai mūsų bendrakeleivei,

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

amžinybėn iškeliavus, Jos vyrui ANTANUI ir Jo šeimai reiškiamo gilią užuojautą ir drauge liūdime.

Janina ir Mečys
R u m b a i č i a i

Mokyt. R. Kučienė įteikia premiją D. Brazaičiui.
J. Tamulaičio nuotr.

LIETUVŠKO ŽODŽIO ŠVENTĖ CHICAGOJE

Kr. Donelaičio lit. mokykloje kovo 22 d. įvyko Lietuviškojo žodžio šventė. "Pirmųjų žingsnių" konkurso laimėtojams buvo įteikiamos dovanos ir V-sios klasės mokiniai gavo dovanas už geriausius Lietuvos vaizdų albumus.

Programą pravedė su paaiškinimais Vaiva Vėžytė, 8 kl. mokinė. Minėjimo atidarymas praėjo labai gražiai. Mokyt. D. Bindokienė pravedė premijų įteikimą. Po premijų įteikimo žodį tarė dir. J. Širka. Pirmiausia pasveikino visus, kurie laimėjo. Pasveikino ir tuos, kurie nelaimėjo, sakydamas, kad kitais metais jie turės truputį daugiau pasistengti. Direktorius prašė tėvelių, kad kitais mokslo metais aukotų konkurso laimėtojams, nes reikia išlaikyti lietuvių. "Su pinigais yra liūdnas reikalas", pareiškė direktorius. Laimėtojus sveikino Tėvų komiteto pirm. R. Dumbrys. Tada abiejų mokyklų mokiniai sudainavo "Palankėj, palankėj". Akordeonu grojo mokytojas Darius Polikaitis.

Pirmoji savo kūrybą skaitė Gailė Sabaliauskaitė, 7 kl. mokinė. Eilėraštis "Laisvos gėlės" puikiai parašytas — meilė tėvų ir senelių kraštui.

V. Pabedinskas, 5 kl. mokinys, skaitė savo kūrinį "Bajoro mirtis". Kūrinys sugrąžino mus į gilią Lietuvos senovę, kada vyko kovos su kryžiuočiais.

V. Norvilaitė, 5 sk. mo-

kinė, yra didelė gamtos stebėtoja ir mylėtoja. Savo eilėraštyje "Ką aš matau", Venta matė katytę, šuniuką ir besiskleidžiančią tulpę, pirmąją pavasario gėlytę.

V. Bogutaitė, taip pat 5 skyriaus mokinė, perskaitė savo rašinį "Ponas Aš". Rašinėlis buvo gražus. Ji rašė apie mažą popietinį žmogelį, kuris keliavo per pasaulį.

Z. Woodward, 4 skyriaus mokinys, sudėjo savo ir visų svajones į eilėraštį "Vasaros svajonės".

R. Putriūtė, 6 kl. mokinė, perskaitė savo rašinį apie visus baisesius dalykus, kurie darėsi už tvoros ir mums papasakojo "Kas vyko už tvoros".

Iš dalyvavusių 95 mokinių, konkurso laimėtojais buvo arti 50 mokinių. Tai labai didelis skaičius. Konkurse dalyvavo visi aukštesniosios mokyklos mokiniai ir pradinės, pradedant ketvirtuoju skyriumi. Daugiausia premijų laimėjo septintosios klasės mokiniai už įvairius darbus. Visi susirinkę sudainavo "Lietuva brangi". Tada mokyt. R. Kučienė aiškino, o p. V. Kučas parodė gražias ir labai įdomias skaidres iš Lietuvos. R. Kučienė taip gražiai aiškino, kad, rodos, mes ten buvome ir viską matėme. Skaidrėse matėme Vilnių, Kauną, Rumšiškės, Palangą, Klaipėdą, Anykščius.

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

MIRĖ JONAS ŠEPUTA

Balandžio 2 d. Livonijos ligoninėje, Mich. mirė taurus lietuvis, patriotas Jonas Šeputa.

Velionis gimė 1899 m. gegužės 2 d. Vaičiulėnoje, Mažeikių apskr. Baigė gimnaziją ir Prekybos institutą Šiauliuose. Iš pradžių dirbo policijoje ir buvo Akmenės policijos nuovados viršininkas, vėliau perėjo į kitą tarnybą ir buvo Teismo anstolis.

Vokietijoje gyveno Muenchene, dirbo Raudoname Kryžiuje. 1949 m. atvyko į Ameriką ir apsigyveno Detroite. Dirbo Muray body bendrovėje ir jai užsidarė, įsidarbino Parke Davis and So. (vaistų) ir ten dirbo iki pensijos.

Jonas Šeputa būdamas lietuvis patriotas pirkė beveik visas išleidžiamas lietuviškas knygas ir prenumeravo net kelis lietuviškus laikraščius, bei žurnalus. Priklausė Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondui, Balfui ir kitoms organizacijoms. Balfui ne tik priklausė, bet kol jėgos leido aktyviai talkininkavo. Neturėdamas automobilio, pėsčiomis ėjo nuo namo prie namo ir rinko aukas.

Mirus žmonai Onai gyveno dukters Danguolės ir žento Jurgio Jurgučių globoje ir priežiūroje. Ir pas juos gyvendamas atliko didelį darbą. Išauklėjo savo vaikaičius tikrais lietuviais

Kiekvienais metais V-sios klasės mokiniai dalyvauja Lietuvos vaizdų albumų konkurse. Šiais metais ypatingai gražiai jie buvo atlikti. Kai kurie mokiniai paroušė net po penkis, tris albumus. Dovanos paskirtos net 8 mokiniams.

Užbaigus premijų įteikimą, visi sudainavo mokyklos dainą "Su mokslu į rytą". Programos pranešėja Vaiva Vėžytė visiems palinkėjo linksmų ir džiaugsmingų šv. Velykų.

Laike trumpų pertraukų buvo dainuojamos dainos, kurias pravedė mokyt. Darius Polikaitis.

Edvyna Valkiūnaitė
Kr. Donelaičio aukšt.
mokyklos, 8 kl.
mokinė

patriotais. Jis sekė jiems lietuviškas pasakas, supažindindamas su Lietuva ir jos gražia gamta. Jo duktė Danguolė nuo jaunų dienų yra skautė ir ilgą laiką buvo skaučių Gabijos tunto tuntininkė. Neatsiliko nuo jos ir jo vaikaičiai. Irgi yra nuo jaunystės skautai. Asta baigė Business (marketing), o Paulius biologiją. Abu kalba ir rašo lietuviškai ir neatskirsi, kad jie jau yra gimę Amerikoje.

Velionio kūnas buvo pašarvotas Harris laidojimo namuose. Balandžio 4 d. kun. Viktoras Kriščiūnevičius ir atsilankiusieji sukalbėjo rožinį. Laidojimo direktorė Yolanda Zaporackienė savo ir jai pavestų organizacijų vardu šeimai pareiškė užuojautą. Pranai Zarankai vadovaujant sugiedota Angelas Dievo.

Balandžio 5 d. Dievo Apaizdos parapijos bažnyčioje už velionio sielą šv. Mišias koncelebravo: kun. Viktoras Kriščiūnevičius, kun. Alfonsas Babonas ir kun. Kazimieras Simaitis. Po mišių, ilgus automobilių vilkstinės, amžinam poilsiui buvo nulydėtas į švento Kapos kapines, kur ilsisi anksčiau mirusi jo žmona Ona.

Laidojimo direktorė Y. Zaporackienė šeimos vardu padėkojo už aukas Mišioms, Lietuvių, Tautos ir Skautų fondams ir visiems prieš šių laidotuvių prisidėjusiems. Ant karsto buvo uždėtas gražus varpų vainikas į kurį buvo įpinta rugiagėlė ir ramunėlė, o visi kiti uždėjo po gėlę ir taip atsisveikino su velioniu. Pietūs laidotuvių dalyviams buvo paruošti Dievo Apaizdos parapijos patalpose.

Nuliūdime liko: duktė Danguolė, žentas Jurgis, vaikaičiai Asta ir Paulius, bei kiti giminės.

Jonai, tebūna lengva Tau Amerikos žemelė!

ALBERTAS MISIŪNAS SVEIKSTA

ALT S-gos Detroito skyriaus pirmininkui Albertui Misiūnui sunkiai susirgus, dr. Birutės Girniuvienės priežiūroje buvo paguldytas į ligoninę. Sveikatai pagerėjus grįžo į namus ir sveiksta mielos žmonos Elenos priežiūroje. Doktorų patarimu, ilgesnį laiką turės susilaikyti nuo dalyvavimo visuomeninėje veikloje, ir to pasekoje negalės dalyvauti, kaip skyriaus atstovas, ALT S-gos seime, kuris įvyks gegužės 24-25 d. Los Angeles mieste.

STAMBI AUKA

Detroite ir jo apylinkėse į Lietuvių Fondą pernai įstojo 15 naujų narių ir 23

nariai padidino savo įnašus. Surinkta 7,135 dol.

Šiais metais Detroite ir jo apylinkėse į Lietuvių Fondą įstojo 2 nauji nariai ir 8 nariai padidino savo įnašus. Viso šiais metais Lietuvių Fondui pas mus jau surinkta 25,760 dol. Tokia stambi suma surinkta tik dėl to, kad vienas asmuo, kuris prašo jo pavardės neskelbti, paukojo 25,000 dol.

Šiuo metu Detroite ir jo apylinkėse yra 393 nariai, kurie į Lietuvių Fondą įnešė 147,127.37 dol.

LF įgaliojtinis V. Kutkus praneša, kad visame Michigane šiuo metu Lietuvių Fondo nariai įnešė 223,976.59 dol.

BALTIMORE

MINĖS LAISVĖS STATULOS SUKAKTĮ

Marylando lietuviai, kaip ir kitos tautinės grupės, su visais amerikiečiais švenčia Laisvės statulos 100 metų sukaktį. Minėjimas bus balandžio 20., 2 val., Baltimorės lietuvių namuose, 851 Hollins St. Progai pritai kintose iškilmėse bus prisiminta statulos sukaktis ir jos simbolizuojamieji idealai. Įėjimas nemokamas.

Įvadinį žodį apie statulą ir jos reikšmę pasakys Baltimorės universiteto socialinių mokslų profesorė N. Benokraitienė. O iš savo pergyvenimų Ellis saloje, patirtų daugiau kaip prieš pusę šimto metų, papasakos vyresnės kartos ateivė Emilija Ralienė. Per visą savo gyvenimo laiką Baltimorėje Railienė buvo viena veikliausių visuomenės veikėjų, ypač moterų piliečių klube ir Balfo veikloje. Pokario laiku ji pasirūpino iškvietimo dokumentais ir priėmimu per 120 karo ištvetintųjų.

Ypatingo dėmesio šiam renginiui teikia tai, kad jo muzikinę programos dalį atliks JAV Laivyno akademijos pučiamųjų kvintetas. Tai profesionalų grupė savo repertuare turinti šalia populiarios muzikos dalykų ir eilę klasikinės muzikos kūrinių.

Literatūrinį montażą, kuriame bus parinktos ištraukos iš amerikiečių veikalų vaizduojančių lietuvių imigrantų gyvenimą Amerikoje ruošia Juozas Gaila. O tautinius šokius atliks Washingtono tautinių šokių grupė Gabija, vadovaujama Astos Banionytės-Connors ir Baltimorės tautinių šokių grupė Ratelis, vadovaujama Cyntijos Velionaitės-Maher. Po programos vaisės ir muziejaus lankymas.

Savaitė prasidedanti balandžio 13 d. gubernatoriaus Hughes proklamacija pavadinta "Laisvės savaitė". Daug mokyklų, tautinių grupių ir kitų organizuotų vienetų tą savaitę rengia Laisvės minėjimo iškilmės.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

BOSTON

MUZIKOS IR POEZIJOS ŠVENTĖ BOSTONE

Bostono lietuvių kolonija kadaise garsėjusi savo kultūrine veikla laikui bėgant pavargo. Vaidinimai išnyko, Kultūros klubą jau reikia vadinti "buvusiu", Kultūriniai subatvakariai praretėjo ir palengva nutilo, ir dabar garsiau pasiskardenas tik vienas kitas importuotų pajėgų renginys. Dėl to LB Bostono apylinkės valdyba, norėdama šią blėstančią kultūrinę gyvybę pastiprinti, pasiryžo suorganizuoti aukšto profesinio lygio įvykį, kuris turėtų gerokai sudrumsti vis labiau slegiantį čionykštės mūsų visuomenės snūdą. To siekdama, balandžio 20 d., sekmadienį, 3 val. po pietų So. Bostono lietuvių piliečių draugijos III aukšto salėje ji rengia tokią muzikos ir poezijos šventę, kokia čia jau seniai buvo.

Tai nėra nei koks nors jubiliejus ir nei pinigų medžioklė pašalinams kitų organizacijų reikalams. Šis koncertas rengiamas betarpiškai supažindinti su čia gyvenančio kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko ir buvusio bostoniečio poeto Bernardo Brazdžionio naujais kūryba. Ta proga bus atliekama komp. J. Kačinsko sukurta B. Brazdžionio žodžiams kantata "Ateities giesmė" ir dar niekad negrota Siuita Nr. 2, o poetas B. Brazdžionis, atvykęs iš Los Angeles, pats skaitys savo poeziją. Be to, programoje yra dar R. Schumann'o ir L. van Beethoveno kūrinių.

Bet dar viena retenybė yra ta, kad didžiausią šio renginio programos dalį atliks Bostono Berklee muzikos profesorai ir jos na-

riai: smuikininkas prof. Joan Huntley, violončelistas Brian Capouch, pianistas Wayne Ward, komp. prof. Jeronimas Kačinskas ir prof. Brian O'Connell, kuris diriguos kolegijos koncertiniam chorui. O solistai yra Varšuvos ir Naujosios Anglijos konservatorių auklėtinė Ona B. Aleksaitė, sopranas, ir japonas Chriss Nomura, bosas.

Toks "Tarptautinio sąsąsato" koncertas liudija ir kitataučių profesionalų rimtą vertinimą lietuvių kultūrinių vertybių ir pagarbą jų kūrėjams. Tad lieka tikėtis, kad ir patys lietuviai šio įvykio nepamirš ir, į jį gausiai atsilankydami, pradžiugins lygiai savuosius ir svetimuosius. O ypač įvertins ir LB Bostono apylinkės valdybos gražias pastangas, nes jos vidurinėsios ir jaunesniosios kartos veikėjai su nepaprastu entuziazmu dirba ir rūpinasi, kad šis renginys puikiai pavyktų ir būtų pavyzdys ir kitoms mūsų gyvenvietėms.

A. V.

NEW YORK

POETAS LEONAS LĖTAS ATVYKSTA Į KULTŪROS ŽIDINĮ

Poetas Leonas Lėtas pirmąsyk atvyksta į New Yorką ir balandžio 20 d. 3 val. popiet Kultūros židiny pasakys pagrindinę kalbą per jaunojo akademiko Raimundo Mariaus Lapo knygos "Ten, ekrane sužibus: Amerikos lietuvių kinematografija 1909-1979" sutiktuvėms. Lėtas yra ne tik poetas, bet taip pat studijavo dailę ir architektūrą Kaune Taikomosios dailės institute ir Vytauto Didžiojo universitete. Nesvetimas jam ir kinematografijos menas bei Raimundo Lapo mokslinis

darbas apie lietuvišką kinematografiją. Jis supažindino Hartforde lietuvių su Raimundo knyga pereitų metų gegužės mėnesį. Vakarais tikrai praėjo nuotaikingai. Lapkričio mėnesį per Padėkos dienos savaitgalį Chicagoje Mokslo bei kūrybos simpoziume Lėtas perteikė (o ne skaitė) savo išpūdžius apie jo bičiulių brolių Jono ir Adolfo Mekų ryšį tarp kinematografijos ir literatūros.

Sutiktuvėse dalyvaus ir pats autorius iš Chicagos. Jis papasakos, kaip gimė mintis tokio sunkaus darbo, kuris užtruko net 8 metus. Popietės dalyviai bus pavaišinti "istoriniais žemčiugais", nes bus rodoma keli reti archyviniai filmai iš garsiojo kronikininko Kazio Motūzo archyvo. Pirmas filmas apie BALFO steigimą Manhatane, kuris be abejo sudomins newyorckiečius, primindamas apie svarbią senosios išeivijos brolišką meilę ir globą pirmose dienose naujame krašte ateiviams. Antras filmas "Laisvoje Tėvynėje", užsakytas Kanados LB švietimo tarybos lituanistinėms mokykloms, sugrąžins mus į jaunystės dienas, į 1937-38 metų Lietuvą.

Tikimasi sulaukti didelį skaičių New Yorko lietuvių, ypač jaunesniųjų, šiame pobūvyje. Manoma, kad programoje dalyvaus ir mūsų kinematografijos atstovai broliai Mekai, jaunesni profesionalai Algis Kaupas ir Marytė Kavaliauskaitė, prieškarinių laikų kino kronikų pranešėjas, žinomas Vyčių veikėjas J. Boley, kino kronikų pionierius lietuvių tarpe Kazys Motūzas, Antanas Kazlauskas, Jess Kizis ir ypač lietuviškosios kinematografijos pradininko 1909 m. Antano Račiūno dukra Milda Greeley, gyv. Long Islande.

Rengėjos — Moterų Vienybė su pirmininke Elena Andriušiene kviečia kuo gausčiau dalyvauti ir paremti mūsų jaunojo akademiko pastangas.

WATERBURY

• Akt. Vitalis Žukauskas atliks žodinę programą Lietuvos Prisiminimų radijo programos metiniuose pietuose, sekmadienį, balandžio 20 d., Lietuvių klube, 48 Green St., Waterbury. Pradžia 12 valandą.

Visi kviečiami gausiai atsilankyti ir tuo prisidėti prie lietuviškos radijo programos palaikymo. Bilietai po 10 dol. Išsigyjami iš anksto ir gaunami Spaudos knygyne 33 Congress Ave., pas Igną Kriaučiūną Lietuvių klube, arba pas Aldoną Raugaliene. Prie įėjimo bilietai nebus platinami.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

14-21 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA

Kelionė 716: liepos 16 - liepos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swissair iš JFK ir Bostono

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 506A: gegužės 6 - gegužės 22 — \$1,599.

Kelionė 617: birželio 17 - liepos 3 — \$1,799.

Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 10 dienų, Rygoj 3, traukiniu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Lufthansa iš JFK ir Bostono.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

Kelionė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

21 DIENA — LIETUVA, ŠVEDIJA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 514: Gegužės 13 - birželio 2 — \$1,949. Stockholme 2 dienos, laivų į Helsinkį, Maskvoj 2, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. SAS iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

Kelionė 512: gegužės 12 - gegužės 23 — \$1,439. Traukiniu nuo Varšuvos iki Vilniaus, Vilniuj 7 dienos, traukiniu nuo Vilniaus iki Varšuvos, Varšuvoj 2, Frankfurte 1, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, UKRAINA, RUSIJA IR VENGRIJA

Kelionė 610: birželio 12 - birželio 25 — \$1,669.

Kelionė 708: liepos 10 - liepos 23 — \$1,669.

Kelionė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Kijeve 2 dienos, Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 506: gegužės 6 - gegužės 20 — \$1,599.

Kelionė 603: birželio 3 - birželio 17 — \$1,849.

Kelionė 701: liepos 1 - liepos 15 — \$1,849.

Kelionė 929: rugsėjo 29 - spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

13 - 14 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoj 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA

Kelionė 611: birželio 11 - birželio 24 — \$1,829.

Kelionė 722: liepos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, veikusių 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelionių lėktuvais kainom. Visiem klientams bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių iškviatimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION 1986

SIŪLO sutaupyti keliaujant Į LIETUVĄ per KANADĄ, pigiausia kaina tik \$999.00 U.S. Kelionių ilgis nuo 7 iki 23 dienų. Ilgiausias laikas Lietuvoje — 11 dienų!!!

Į kelionių kainas įskaityta skridimai patogiomis oro linijomis, aplankant gražiausius Europos miestus; viešbučiai, transportas, maistas, ekskursijos bei kiti patarnavimai.

Išvykimo datos:			
Gegužės 13	Liepos 10	Rugsėjo 3,	Kviečiame
Gegužės 28	Liepos 16.	Spalio 2,	telrautis
Liepos 3	Rugpjūčio 14	Gruodžio 26	smulkesnių
			Informacijų

GERIAUSIOS ATOSTOGOS KANADOJE „EXPO 86“!!!

Rugpjūčio 8 d. organizuojama aštuonių dienų ekskursija į šį nepakartojamą renginį. **KELIONĖS KAINA: \$599.00 U.S.** įskaitant skridimus iš Toronto ir atgal, viešbučius, 3 dienų pasą į „EXPO 86“, spalvotą informacijos knygą, nuotaikingus pietus pramoginiame laive, 2 dienų kelionę autobusu, lydimą patyrusio vadovo, aplankant gražiausias Vakarų Kanados vietas. Norintiems vykti į „Expo 86“ kito mis datomis galime pasiūlyti įvairių įdomių maršrutų. Viso pasaulio dėmesys nukreiptas į „EXPO 86“, tad vietų skaičius ribotas.

Skubėkite užsakyti vietas dabar!

Mūsų bluras:

- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Pirmą užsakymus nupirkti giminėms automobilius tiesiogiai iš Kanados pagal nurodytą adresą.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia

AUDRONĖ, JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:

1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060 Telex 06-986766 TOR

7 metal pirmajaučios Kanadoje lietuvių kelionių biuro registracijos numeris 2159872.

Pavasario žiedai, olandai, kanklės...

Aurelija Balašaitienė

Sv. Jurgio parapijos salė, pasiruošusi sutikti Atvelykio vaišių svečius, pasipuošę pavasario žiedais, skoningai išdėstytais ant salės stulpų ir scenos. Mižiniškas Velykų stalas, turtingas imantriais kepiniais, mangučių pintinėmis, kumpiais, raguoliais ir kitais tradiciniais skanėstais, buvo tokios patrauklios išvaizdos, kad kai kurie svečiai siūlė jo 'neardyti', o tik gėrėtis jo išvaizda. Po pamaldų didelis parapijiečių ir svečių būrys susėdo už baltomis staldengtė-

mis padengtų stalų ir laukė parapijos šeimininko kun. Juozo Bacevičiaus. Svečių tarpe buvo ir šeštadienį Clevelande koncertavęs Amsterdamo olandų ansamblis 'Daina'.

Kun. Bacevičiui palaiminus stalą ir sukalbėjus malda, parapijos komiteto pirmininkė Vilija Nasvytytė pranešė, kad ateinantį antradienį, balandžio 8 dieną, bus kun. Bacevičiaus gimtadienis. Solenizantas buvo pagerbtas 'Ilgiausių Metų' daina.

Toliau buvo pranešta, kad

Įteikiant olandams kankles... Iš kairės D. Urbaitytė, O. Mikulskienė, olandų grupės vadovas Paul de Boer, Marga Groof ir Pr. Neimanas.

V. Bacevičiaus nuotr.

Šv. Jurgio parapijos klebonas kun. J. Bacevičius buvo pagerbtas gimtadienio proga. Šalia parapijos komiteto pirm. Vilija Nasvytytė ir V. Gelgotas.

V. Bacevičiaus nuotr.

Olandai su D. Urbaityte prie velykinio stalo šv. Jurgio parapijoje.

V. Bacevičiaus nuotr.

Velykinis stalas šv. Jurgio parapijoje ir šeimininkės jį paruošusios.

V. Bacevičiaus nuotr.

Jaunimas velykiniame pobūvyje šv. Jurgio parapijoje.

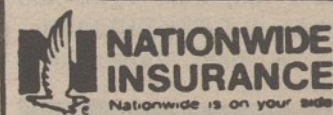
V. Bacevičiaus nuotr.

lietuviškai dainuojantys olandai neteko savo lietuviškų muzikos instrumentų. Ona Mikulskienė, kurios kalbą į anglų kalbą pažodžiui vertė Vilija Nasvytytė, padovanojo 'Dainai' Lietuvoje pagamintas kankles, kurias 1965 metais jai iš Kauno atvežęs jos brolis. Kankles ansamblio dirigentui Paul de Boer įteikė Daina Urbaitytė, viena iš to ansamblio koncerto rengėjų. Clevelando populiariusis 'dievadirbys', me-džio darbų menininkas Pranas Neimanas ansamblui padovanojo savo darbo dideles, lietuviškais raštais papuoštas kankles. Jaunieji olandai buvo matomai sujaudinti tokio dėmesio ir dovanų. Vietoj padėkos žodžių jie, dideliame visų džiaugsmui, sudainavo 'Ty

kus vakars be vėjo' ir dar vieną dainą. Klausytojai jiems ilgai plojo ir negalėjo atsigėrėti tiek jų muzikalumu, tiek lietuviškų žodžių tarimu.

Visiems nusifotografavus, vyko vaišės. Nuotaika buvo tokia puiki, kas svečiai ilgai nesiskirstė, išnaudodami progą pabendrauti jaučioje, linksmoje nuotaikoje ir skaniai pasivaišinti Sv. Jurgio parapijos

šeimininkų pagamintais skanėstais. Galima buvo matyti, kiek daug darbo buvo įdėta į Atvelykio stalo paruošimą, kiek brangių produktų buvo supirktą jų pagaminimui. Gi neribotas maisto pasirinkimas vienam asmeniui kainavo tik septyni doleriai! Kai pagalvoti - neblogo būtų palyginti, kiek tai kainuotų be puošmenų, tik vidutiniame restorane ... - ir norisi dar kartą širdingai rengėjams padėkoti!

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas
- Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS
APDRAUSTA IKI \$100.000

MOKAME AUKŠTESNES
PALŪKANAS UŽ:

SKOLINAME GERESNĖMIS
ISSIMOKĖJIMO SĄLYGOMIS

Reg. sąskaitą. 'Super'
Share sąskaitą. Taupymo
certifikatus. IRA
sąskaitą.

Asmeniniams reikalams.
Automobilių pirkimui.
Namų pagerinimui.
Namų pirkimams.

Parduodame Money Orders, Travelers Cheques, priimame mokesčius už elektros, šildymo, telefono ir vandens sąskaitas.

TAUPOS DARBO VALANDOS

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais: nuo 10:00 val. r. — 2:00 val. p. p.
Pentadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 7:00 val. vak.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.
877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 1:00 val. p. p.
Dievo Motinos parapijos patalpose
(centrinėje TAUPOS būstinėje).
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

FILATELIJA

Nr.4

Antanas Bernotas

JAV kovo 21 d. išleido pašto ženklų knygutę su žuvimis. Knygutėje telpa du lapeliai po penkis 22 centų skirtingo piešinio pašto ženklus. Ženkla spalvoti.

Pašto ženkluose parodytos šios žuvys: 1. Muskeelunge, žuvis panaši į lydį (čia jį dedame); 2. Atlanto codfish; 3. Largemouth bass (žuvis panaši į ešerį); 4. Tunafish ir 5. Catfish (šamas). Codfish ir tunafish yra sūriųjų vandenų žuvis, gi kitos trys — gėlių vandenų. Tikimasi, kad šiuos pašto ženklus pamėgs ne tik žvejai ir žuvininkai, bet ir visi korespondencijos vartotojai.

KANADA šiais metais vėl ruošia pasaulinę parodą EXPO '86, kuri vyks nuo gegužės 2 iki spalio 13 dienos ir bus Vancouverio

mieste, Britų Kolumbijoje, Kanados vakaruose. Kovo 7 d. buvo išleisti 34 ir 39 centų pašto ženklai šiai progai paminėti, o balandžio pabaigoje išeis dar du. Čia dedame 34 c. pašto ženklą, kuriame parodytas centrinis Kanados paviljonas.

Pranešama, kad parodoje dalyvauja virš 40 įvairių valstybių ir provincijų. Svarbiausia tema — modernus susisiektimas ir transportacija. Atsiminsime, kad EXPO '67, kuri vyko Montrealyje 1967 m. ir po to kelis metus buvo kartota, buvo nepaprastai gausiai lankyta. Tikimasi ir dabar gausaus lankytojų sraiko.

TRINIDAD ir TOBAGO salos (Karaibų jūroje) išleido seriją pašto ženklų su tropinėmis gėlėmis. Čia dedame tos serijos 50 centų pašto ženklą su gėle "Chalice flower".

Trinidad ir Tobago salos

guli į šiaurę nuo Venezuelos ir su grėtimomis salelėmis užima 1980 kv. mylių plotą. Salas atrado Kristupas Kolumbas savo kelionėje 1498 m. ir paskelbė jas Ispanijos nuosavybe. Vėliau salų valdymą perėmė Didžioji Britanija ir jos buvo britų kolonija, kol 1962 m. gavo nepriklausomybę. Salų klimatas tropinis. Gyventojai labai mišrios kilmės ir verčiasi žemės ūkiu. Išvežama daug tropinių vaisių ir daržovių. Yra asfalto ir kitų mineralų bei anglies. Salų sostinė yra Port of Spain miestas, turintis virš 67 tūkst. gyventojų.

V. VOKIETIJA išleido 80 pfenigų pašto žanklą pasižymėjusiam austrų tapytojui ir rašytojui Oskar Kokoschkai pagerbti.

Oskar Kokoschka (1886-1980) gimė Poechlarn an der Donau vietovėje, bet jaunystę praleido ir mokėsi meno Austrijos sostinėje Vienoje. Čia jis tapė paveikslus savotišku, taip vadinamu austrišku ekspressionizmo stiliumi, kartu

rašė dramas ir eilėraščius. Su meno parodomis plačiai važinėjo po kraštą ir užsienius. Po kanclerio Dollfuso nužudymo 1934 m. galutinai išvyko iš Austrijos. Pradžioje gyveno Prahoje, vėliau persikėlė į Londoną. Jo paveikslus, buvusius įvairiose Vokietijos galerijose, nacinis režimas paskelbė kaip išsigimusio meno pavyzdžius ir konfiskavo. Jo veikalai buvo statomi Berlyno kameriniame

teatre.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

Has the time come for you to buy a better House? After shopping around, come to see this brick ranch. Country living with city conveniences. Hot water heat with new energy efficient boiler. Large property with over 100 various pine trees, woods and stream. Two heat-O-Lator fireplaces. Walk out basement. Good schools (Ohio champions) and reasonable taxes. Call 1-257-2451 for Appointment to view.

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
 - rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
 - namų remontams,
 - kvalifikuotų studentų mokslui
- Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00, penktadieniais 9:00 iki 6:00; šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

DALIA KASULAITIENĖ

patarnauja visiems Clevelando lietuviams namų pirkimo, pardavimo ir įkainavimo reikaluose.

Dalia Kasulaitienė

yra bendradarbė **MIKE SIKORA REALTY**, kuri yra plačiai išsišakojusi Cuyahoga ir Lake apskrityse.

Dalia Kasulaitienė

yra Federalinės Namų Administracijos — Federal Housing Administration nekilnojamo turto įkainuotoja.

Visais nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo ir įkainavimo reikalais kreipkitės į DALIĄ darbo valandomis tel. (216) 261-4994 arba ((216) 951-0480.

GREITAS IR PROFESINIS PATARNAVIMAS!

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DALYVAUKIME LUCRETIA STOICA PAGERBIMO VAKARONEJE

Po II pasaulinio karo į Clevelandą atvykusiems emigrantams dėl vienos ar kitos priežasties teko laukytis Tautybių tarnybos centre (Nationalities Services Center) ir kalbėtis su centro egzekutyvine direktore Lucretia Stoica. Emigrantą greitai patraukia jos maloni ir dinamiška asmenybė. Ji kalba penkiomis kalbomis. Prie centro veikiančią "kalbų banką" aptarnauja emigrantus valdžios įstaigose, teismuose, aredrome ir ligoninėse 58 kalbomis. Tautybių tarnybos centras seniau priklausė Tarptautiniam institutui, bet nuo 1955 metų yra savaranki institucija, kurios operaciniam biudžetui lėšas skiria United Way organizacija. Emigrantai, kuriems ši įstaiga dažnai be jokio atlyginimo tvarkė dokumentus, atstovavo juos imigracijos departamente, aprūpino laikine pastoge ir drabužiais, įdarbino, išmokė anglų kalbos ir supažindino su Amerikos papročiais, seniai pamiršo Tautybių tarnybos centrą. Tik apie du šimtai amerikiečių ir tautybių žmonių yra centro nariais ir moka savo metinį mokestį nuo \$10 iki \$25, kiti kartais skiria daugiau. Centro stipriais rėmėjais buvo garsiosios JAV kongreso atstovės Frances Bolton šeimos nariai, kurie,

kol kas buvo gyvi, centrui aukodavę tūkstančiais dolerių.

Tautybių tarnybos centro egzekutyvinei direktorei padeda Patikėtinių taryba, kurią sudaro žymūs amerikiečiai ir įvairių tautybių veiklūs žmonės. Šiais metais Patikėtinių taryboje yra net trys lietuviai — Milda Lenkauskienė, Raimundas Kudukis ir Juozas Stempužis, kuris jau dešimt metų yra tarybos narys ir vienoje kadencijoje buvo centro vicepirmininkas. Tačiau šios įstaigos centrinė ašis yra egzekutyvinė direktorė Lucretia Stoica, šias pareigas einanti nuo 1961 metų. Per dvidešimt penkerius metus Lucretia Stoica sutiko daug lietuvių ir kitų emigrantų. Ji spėja, kad apie 500,000 žmonių per tuos metus kreipėsi į jos įstaigą.

Lucretia Stoica gimė Youngstowne. Bet būdama vos kelerių metų, grįžo į savo tėvų kraštą — Rumuniją, kurioje baigė universitetą, gaudama teisės mokslų ir kalbų bakalaurą. Tūrėdama JAV pasą, II pasauliniam karui pasibaigus, 1946 metais grįžo į Ameriką ir apsigyveno Clevelande. Ji yra apdovanota įvairių amerikiečių tautybių organizacijų žymenimis. Televizijos 5 kanalas jai suteikė Guardian Angel

Lucretia Stoica, Tautybių tarnybos centro (Nationalities Services Center) egzekutyvinė direktorė. Nuotrauka daryta prieš 25 metus, jai tik užėmus centro atsakingas pareigas. Nuo to laiko niekad nesanti dariusi nuotraukos spaudai.

Award, Amerikos žydų komitetas apdovanojo Isiah žymeniu, filipiniečių sąjunga Teisingumo visų tautų žmonėms žymeniu.

Lietuvių Amerikos piliečių klubas, norėdamas lyg už visus lietuvius emigrantus pasakyti Lucretiai Stoicai aciu už jos nuoširdų rūpestį emigrantais Clevelande, balandžio 28, pirmadienį, 7 val. vak. Gintaro valgykloje rengia vakaronę su trumpa programa ir vakariene. Bus parodytas naujas vaizdinis filmas apie JAV emigrantus, kuris buvo padarytas Fordo fundacijos lėšomis. Jame yra ir Detroito lietuvių veiklos vaizdų. Filmą padarytas profesionaliai. Lietuvių klubas nuoširdžiai kviečia visus šioje vakaronėje dalyvauti, ir pasakyti aciu už jos bičiulystę ir už stiprias pastangas padėti emigrantams žengti pirmuosius žingsnius Amerikoje. (jst)

• Veronika Valaitienė, mokytoja, 80 m. amžiaus, mirė Clevelande. Su vyru Antanu užaugino dukterį Aldoną ir penkis sūnus Rimą, Gintarą, Kęstutį, Algimantą ir Vytautą, kuris žuvo 1965 m. eismo katastrofoje.

Velionė buvo palaidota balandžio 12 d. Visų Sielių kapinėse. Nuliūdime liko vyras, dukra, sūnūs su šeimomis.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• GEGUŽĖS 3 D. 8:30 val. ryto Clevelando lietuvių Golfo klubas pradeda sezoną Brandywine Golfo Corse.

• GEGUŽĖS 11 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Motinos Dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 16 D. — Nationalities Services Centro 70 metų sukakties balius, St. Josephat Astrodome salėje, 5720 State Road.

• GEGUŽĖS 16 D. — Nationalities Services Centro 70 metų sukakties balius, St. Josephat Astrodome salėje, 5720 State Road.

• GEGUŽĖS 17-18 D. Ateitininkų šeimos šventė.

• GEGUŽĖS 18 D. Šv. Jurgio lietuvių parapijos tarybos rinkimai.

• GEGUŽĖS 24, 25, 26 D. Grandinėls šokėjų-muzikantų sąskrydis ir koncertas.

• GEGUŽĖS 31 D. Abiturientų pagerbimas.

• BIRŽELIO 1 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų baigimas.

• BIRŽELIO 14-15 D. Birželio minėjimas. Rengia Amerikos Lietuvių Taryba su estais ir latviais.

• BIRŽELIO 15 D. Onos Mikulskienės kanklių studijos mokinių koncertas Lietuvių namuose.

• BIRŽELIO 16-22 D. — All Nations festivalis miesto centre, prie miesto valdybos rūmų.

• BIRŽELIO 22 D. Čiurlionio Ansamblio koncertas Dievo Motinos parapijos salėje.

• RUGPIŪČIO 3 D. Ramovėnų gegužinė prie ežero.

• RUGPIŪČIO 17 D. — Lietuvių klubo metinė gegužinė austrų sodyboje, 8636 Pekin Road, Russell Twp.

• RUGPIŪČIO 31 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė prie ežero.

• RUGSĖJO 14 D. — Tautos Fondo parengimas.

• RUGSĖJO 28 D. BALFŲ gegužinė prie ežero.

• SPALIO 18 D. Pabaltiečių vakaras. Rengia Amerikos Lietuvių Taryba su estais ir latviais.

• SPALIO 18 D. Ohio Lietuvių gydytojų draugijos 30 metų sukakties metinis suvažiavimas ir balius.

• SPALIO 25 D. Žalgirio šaulių kuopos rudens balius Lietuvių Namuose.

• LAPKRIČIO 8 D. — Lietuvių namų ir klubo premijos balius Lietuvių namų salėje.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

PARDUODAMAS NAMAS

Ranch, mūrinis, 3 mieg. gerame stovyje, 1½ vonios viršuje ir dušas rūsy. Arti St. John's Lutheran bažnyčios ir Villa Angela. Savininkas turi išsikelti iš miesto dėl darbo. Prašo \$72.500. Galima derėtis. Sutinkame išnuomoti patikimam lietuviui ar šeimai. Skambinti 383-1420 arba 531-4449.

Clevelando lietuvių pensininkų klubo susirinkime gailėst. sesuo K. Vaičieliūnienė kalbėjo apie mitybą. Šalia kun. J. Sukackas ir pirm. B. Steponis. V. Bacevičiaus nuotr.

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBO

VAKARONĖ

SU

TAUTYBIŲ TARNYBOS CENTRO EGZEKUTYVINE DIREKTORE

LUCRETIA STOICA

Pirmadienį, balandžio 28, 7 val. vak.

GINTARO VALGYKLOJE.

PROGRAMOJE FILMAS APIE JAV EMIGRANTUS,
ŽYMENTS ĮTEIKIMAS IR VAKARIENĖ.

ASMENIUI \$10.00.

Lietuvių klubas maloniai kviečia visus dalyvauti šioje vakaronėje. Registruotis klubo raštiniėje pas Birutę Vedegienę telef. 531-2131.

Rengia LIETUVIŲ AMERIKOS
PILIEČIŲ KLUBAS

DIRVA

BR. JONUŠO STIPENDIJA LITUANISTIKAI

Muziko ir kompozitoriaus Broniaus Jonušo stipendija šiais metais bus devintoji. Visi gavusieji jaunuoliai žinomi kaip gabūs, darbštūs ir veiklūs lietuviškam gyvenime. Stipendija duodama tiems, kurie šalia pagrindinių studijų pasirenka ir lituanistiką aki-vaizdiniu ar neakivaizdiniu būdu.

Stipendiją įsteigė Broniaus Jonušo našlė Emilija Jonušienė. Stipendijos dydis — 1000 dolerių.

Kandidatus stipendijai gali pasiūlyti kiekviena lietuvių jaunimo organizacija iš bet kurio kontinento; gali siūlyti ir lietuvių klubai, draugijos, parapijos, LB apylinkės. Siūlymai turi būti pagrįsti ir motyvuoti. Prašymai be rekomendacijų nebus svarstomi. Stipendijai kandidatą-tę parinkti bus sudaryta komisija.

Prašymus stipendijai iki birželio 15 d. (pašto antspaudu data) siųsti šiuo adresu: Br. Jonušo stipendija, 9927 Devonshire, Omaha, Nebr. 68114.

• **Povilas Žičkus**, Lietuvos Laisvės Kovotojų S-gos pirmininkas ir daugelio lietuviškų laikraščių bendradarbis Bostone, per Vėlykas ištiktas širdies smūgio buvo paguldytas į ligoninę. Linkime jam pasveikti ir grįžti prie spaudos darbo.

• **Tautos Fondo narių suvažiavimas** įvyks š. m. gegužės mėn. 3 d. Kultūros židinyje, 345 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

Pranešimus padarys VLIKas, TF Taryba, valdyba, finansų ir kontrolės komisijos bei TF atstovybės ir įgaliotiniai. Suvažiavimas svarstys ir pasisakys dėl pranešimų. Bus renkama nauja Taryba ir Kontrolės komisija.

• **Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premija** už 1985 m. įteikimas įvyks š. m. gegužės mėn. 10 d., šeštadienį, Jaunimo Centro kavinėje. Į premijos įteikimo iškilmes atvyksta laureatas Algis Kuliukas iš Londono, Anglijos. Algis Kuliukas praeitais metais aktyviai reikėsi pabaltiečių surengtam Kopenhagos Tribunole ir Baltijos išvykoje.

• **Dr. A. Konce**, San Francisco, Cal. Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. Ačiū.

• **A. Kiršonis**, Rancho Palos Verdes, Ca., Dirvai paremti atsiuntė 23 dol. Ačiū.

• **Emil Sinkys**, Santa Monica, Cal., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• **Vladas Šniolis**, St. Petersburg, Fla., Dirvai paremti atsiuntė 22 dol. linkėdamas sėkmės laikraščio leidime. Ačiū.

• **Vytautas Kutkus**, Dearborn, Mich., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką laikraščiu paremti 23 dol. Ačiū.

• **A. Valiulis**, Los Angeles, Ca., Dirvai paremti atsiuntė auką 60 dol. Ačiū.

• **Dr. Algis Martell**, Reno, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• **J. Okunis**, Flushing, N. Y., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

• **O. Kreimeris**, La Grange, Ill. atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

A. A.

MARIJAI

LABANAUSKAITEI-NORKIENEI

mirus, vyrui, sūnui, dukterims, broliams, sesutėms ir jų šeimoms reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

S. J. Ignatavičiai
G. J. Taorai

A. + A.

JONUI ŠEPUTAI

mirus, jo dukrą DANGUOLĘ su šeima, brolių KOSTĄ ir brolienę SOFIJĄ ŠEPUTUS su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

Joanas ir Jonas
š v o b o s
Stasė ir Stasys
š i m o l i ū n a i

A. + A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

mirus, vyrui ANTANUI, dukroms RIMAI ir

VIKTORIJAI ir jų šeimoms bei kitiems

artimiesiems, gilią užuojautą reiškia ir kar-

tu liūdi.

Birutė Paprockienė

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

mirus, vyrui ANTANUI ir dukroms — RI-

MAI ir VIKTORIJAI su šeimomis bei gim-

nėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią

užuojautą.

Genovaitė ir Adolfas Armaliai,
Irena Jakštienė,
Ona Šiaudikienė,
Kostas Gasparaitis

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

netikėtai mirus, nuliūdime likusiems vyrui ANTANUI, dukterims RIMAI BINDER, VIKTORIJAI MATRANGA su jų šeimomis, kartu liūdedami reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

Ona ir Kostas Žolynai
Arlie ir Algis Žolynai
Rūta ir Richard Ratayczyk
Lina Naujokaitienė
Janina Petrušienė

Mielam

STANISLOVUI VAREKOJUI

amžinybėn iškeliavus, jo žmoną MILDĄ, sūnų KOSTĄ, anūkes RAMUNĘ, LORETĄ su šeimomis, proanukę INGRIDĄ ir gimines, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi.

Elzbieta Jodinskienė
su šeima

Mūsų Mielai

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

staiga iškeliavus amžinybėn, giliam liūdesyje likusius jos vyrą ANTANĄ, dukras RIMĄ ir VIKTORIJĄ ir jų šeimas širdingai užjaučiame ir dalinamies bendru skausmu.

Juozė ir Jonas
D a u g ė l a i
Florida.

Mylimai žmonai ir motinai

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

mirus, giliai užjaučiame jos vyrą ANTANĄ, dukteris RIMĄ ir VIKTORIJĄ su šeimomis bei kitus gimines.

Daytona Beach "Sietynas"